

نگاهی به سفر دو مقام ارشد پاکستانی به کشورهای منطقه؛ شهباز شریف در عربستان، عاصم منیر در ایران

تکاپوی میانجی از ریاض تا تهران

نگاهی به پیشینه
حق تاریخی ایران
در اداره تنگه
راهبردی «هرمز»
گذرگاه
تاریخی در
گذر تاریخ

محمد عطریانفر، عضو شورای
اطلاع‌رسانی دولت در گفت‌وگو با
قدس مطرح کرد
یکی از ثمرات خون
پاک رهبر شهید
انقلاب کاهش
گسست‌های سیاسی
و اجتماعی بود

آشنایی با
نمایش‌های
رهبر شهید انقلاب
به کتابخانه
آستان قدس رضوی
رهبر شهید یکی
از بزرگ‌ترین
واقفان کتاب‌های
خطی بودند

سخنگوی وزارت خارجه
در پاسخ به
پرسش قدس درباره
اقدامات آمریکا:

ایران
محاصره‌شدنی
نیست

نماینده‌لهیستانی
اسرائیل را به نازی‌ها
تشبیه کرد و اینتالیا پیمان
دفاعی خود را با تل‌آویو
به تعلیق درآورد

از ورشو تا رم
همه‌علیه
«رایش سوم»

یادداشت
مهدی حسن‌زاده

مبارزه پای
میز مذاکره

با سخنگوی سازمان نظام پزشکی درباره «طب رزم» گفت‌وگو کردیم، شاخه‌ای تخصصی از پزشکی اورژانس
که دانش‌آموختگان آن در روزهای جنگ در کنار سایر نیروهای امدادی حضوری دلگرم‌کننده دارند

مدافعان بی‌ادعای روزهای سخت

آگهی تجدید مناقصه عمومی یک مرحله‌ای همراه با ارزیابی کیفی فشرده (نوبت اول)

شرکت آب و فاضلاب استان خراسان شمالی در نظر دارد از محل منابع اعتبارات عمرانی بر اساس قانون برگزاری مناقصه پروژه مشروحه ذیل را از طریق مناقصه عمومی یک مرحله‌ای همراه با ارزیابی کیفی فشرده (یکپارچه) در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (WWW.SETADIRAN.IR) انجام و به شرکت‌های ذیصلاح واگذار نماید.

شماره مناقصه	نام و مشخصات خدمات مورد نیاز	مدت	برآورد اولیه (ریال)	مبلغ تضمین شرکت در مناقصه (ریال)
۱۴۰۵-۰۲	تجدید پروژه مخزن ذخیره آب شرب ۱۵۰ متر مکعبی روستای آغمزار و ۲۰۰ متر مکعبی روستای عشق آباد شهرستان مانه مطابق مشخصات فنی و اسناد پیمان در رشته آب یا اینتیه حداقل رتبه ۵ از محل اعتبارات عمرانی	۱۰ ماه	۴۹,۷۳۰,۱۰۸,۸۴۰	۲,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰

جهت اطلاع از مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه، ارائه پیشنهادات و تحویل پاکات، زمان و مکان شروع بازگشایی پاکات به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت مراجعه شود. سایر توضیحات تکمیلی و شرح کار در اسناد اعلام شده است که لازم است مناقصه‌گران حداکثر ظرف ۷ روز پس از انتشار آگهی از طریق سامانه فوق‌الذکر اخذ و اقدام نمایند. ضمناً هزینه چاپ آگهی در دو نوبت به عهده برنده مناقصه می‌باشد.

روابط عمومی و آموزش همگانی شرکت آب و فاضلاب استان خراسان شمالی

(آگهی مزایده (حراج حضوری) فروش توت سفید شرکت کشاورزی رضوی - نوبت دوم)

شرکت کشاورزی رضوی در نظر دارد، نسبت به فروش توت سفید باغ ملک آباد باغ الندشت، باغ مصطفی خانی و مزرعه نمونه، از طریق مزایده (حراج حضوری) اقدام نماید. لذا از متقاضیان محترم دعوت می‌شود جهت دریافت اسناد مزایده به آدرس سایت <http://tender.epf.ir> (قسمت مزایده) و www.kaqr.ir (قسمت مزایده) مراجعه نمایند. و پس از پرداخت سپرده و بازدید باغات در جلسه حضوری مورخ ۱۴۰۵/۰۲/۰۹ ساعت ۹ صبح حضور یابند. ضمناً در صورت نیاز به دریافت اطلاعات از طریق ۰۹۱۵۷۴۰۸۵۸۱ ارتباط برقرار فرمایید.
شرکت کشاورزی رضوی - آستان قدس رضوی

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی، عادی بطور فوق العاده (نوبت اول) شرکت خدماتی شهرک صنعتی چرمشهر مشهد (سهامی خاص) به شماره ثبت ۵۳۵۱۷ و شناسه ملی ۱۴۰۰۴۶۷۷۳۱۸

مجمع عمومی عادی / عادی بطور فوق العاده (نوبت اول) شرکت خدماتی شهرک صنعتی چرمشهر مشهد (سهامی خاص) به شماره ثبت ۵۳۵۱۷ و شناسه ملی ۱۴۰۰۴۶۷۷۳۱۸ در ساعت ۹ صبح روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۲/۱۰ در محل شرکت واقع در کیلومتر ۳۲ محور مشهد-میامی، بعد از روستای قارقان شهرک صنعتی چرمشهر مشهد، خیابان تلاش ۳، سالن اجتماعات شرکت چرم مشهد تشکیل میگردد، لذا از کلیه سهامداران دعوت می‌شود رأس ساعت و روز مقرر در محل مذکور حضور بهم رسانند.

دستور جلسه:

- ۱- استماع گزارش هیئت مدیره درباره فعالیت‌های شرکت
- ۲- طرح و تصویب بودجه پیشنهادی هیئت مدیره برای سال ۱۴۰۵
- ۳- بررسی و اخذ تصمیم نسبت به سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی / عادی بطور فوق العاده باشد.

هیئت مدیره شرکت خدماتی شهرک صنعتی چرمشهر مشهد

تجهیزات صوتی
پیشرفته

امکانات تصویربرداری

اتاق ماینورینگ

پرده نمایش و
تلویزیون

ویدئو پروژکتور

سالن پذیرایی مجزا

سالن‌های مجهز و مدرن همایش و کنفرانس خبری

مؤسسه فرهنگی قدس

سالن همایش	۲۲۰ نفر
سالن کنفرانس خبری	۱۱۰ نفر

شماره تماس رزرو و هماهنگی

داخلی ۱۰۳۰ ۰۱۱ ۳۷۶۸۵ (۰۵۱)

مشهد؛ نیش سجاد یک

تا چاییت سرد میشه، آگهی تو سفارش بده
همین قدر راحت و سریع

پذیرش آگهی غیر حضوری در روزنامه قدس

۰۵۱-۳۷۰۸۸

یادداشت

محمد ولیان پور

گذر از دیپلماسی فانتزی

با اینکه مذاکرات ایران و آمریکا در اسلام‌آباد به شکست انجامید، اما این بار دریافت عمومی از شکست مذاکرات، شیرین‌تر از هر توافقی به‌منظر می‌رسد!چون فارغ از ابهامات جدی در تحقق پیش‌شرط‌های مذاکره، هیئت ایرانی در برابر زیاده‌خواهی طرف آمریکایی مقاومت کرده‌در مقابل پیشنهادهای زیاده‌طلبانه آمریکا،پای منافع کشورمان ایستاده‌است. این نتیجه را شاید بتوان به‌عنوان نشانه‌ای مثبت از اصلاح رویکرد به مذاکره در کشورمان تلقی کرد و می‌توان امیدوار بود نگاه رئالیستی و درک مناسبات قدرت، جایگزین رویکرد فانتزی در سیاست خارجی شده باشد. رویکردی که با خیال‌پردازی و نگاه رمانتیک به مناسبات جهانی و تقدیس حقوق بین‌الملل، تصور دفاع از حقوق ملی در چارچوب نظم استکباری حاکم بر جهان داشت و خسارت‌های زیادی را به‌بار آورد.

باوجود انذارهای رهبر شهیدانقلاب، مذاکره‌سال‌هاست‌به‌عنوان تنها راه‌حل مسائل و کاهش تنش با غرب‌وبه‌ویژه آمریکا معرفی می‌شود. دیدگاهی که اختلافات را ناشی از سوءتفاهم، بی‌اعتمادی و نهایتاً بی‌انتفاعی از مناسبات‌دوجانبه‌تلقی می‌کردونهایتاًنسخه‌گفت‌وگو و امتیازدهی‌رامی‌پیچید. تا جایی‌که اصل مذاکره‌وحصول هر توافقی، به‌دست‌آورد تبدیل شده‌بودو با فشاری بر اصول و منافع ملی به‌بانه شکست مذاکرات،به‌شدت تقبیح می‌شد. گفت‌وگوهای انتقادی با اروپا در دهه ۷۰، بخشی از مذاکرات هسته‌ای دهه ۸۰، ماراتن گفت‌وگو با ترکیب اروپا و آمریکا در دهه ۹۰ و درنهایت مذاکرات با آمریکا در دهه جاری با این نگاه انجام شد. روندی که باوجود پیشرفت در گفت‌وگو و توافق و عینی شدن موضوعات گفت‌وگوو حتی رؤیای سرمایه‌گذاری تریلیون دلاری آمریکا در ایران، نتیجه‌ای جز محکومیت، افزایش فشار، اعطای امتیاز و درنهایت فرود بمب‌بر میز گفت‌وگونداشت. نتایج ادوار مختلف گفت‌وگو و توافقات و عهدشکنی‌های طرف مقابل و تحمیل جنگ و حتی محکومیت‌های کشورمان در دفاع از خود نشان داد، رویکرد دیپلماسی فانتزی و اثبات مظلومیت و برنده شدن جام اخلاق، در دنیایی که دیپلماسی رئالیستی و مناسبات قدرت و منفعت بر آن حاکم‌است، نتیجه‌بخش نبوده‌است، چون اختلافات ناشی از تعارضات بنیادین تمدنی، ژئوپلیتیکی و ساختار قدرت، اساساً حل‌ناشدنی‌است و تعافل در این زمینه نتیجه‌ای جز خطای محاسباتی دشمن نخواهد داشت. با این اوصاف ما راهی جز اثبات موجودیت خود و دیکته کردن قدرتمندانه آن نداریم و این امر جز با مقاومت و آمادگی برای منازعه و اثبات تاب‌آوری و هنرنمایی برای دشمن محقق نخواهد شد. مذاکره‌نیز نه با توهم حل مسائل، بلکه با هدف تثبیت مسائل و دیکته کردن واقعیت موجود انجام می‌شود تا به‌جای رفع منازعه با دشمن، ابزاری برای مدیریت منازعه و فشار متقابل در عرصه سیاسی و احیاناً معامله‌بر سر امتیازات جزئی متقابل باشد. برخلاف تصور اشتباهی که وادادگی و اظهار ضعف‌را عامل رفع سایه‌جنگ از کشور می‌دانست، این درک صحیح مناسبات قدرت و استفاده درست از ابزار قدرت نظامی و دیپلماسی است که واقعیت میدان و هنرنه‌های تجاوزار روشن‌تر خواهد کرد که به‌اصلاح خطای محاسباتی و بازآرندگی در برابر تجاوزات خواهد انجامید.

روزشمار جنگ | ۲۶ فروردین ۱۴۰۵

نبرد در شریان‌های حیات و تَرک در ستون ائتلاف

چرا ادعای «پیروزی» ترامپ یک سراب است؟

هشتمین روز از آتش‌بس موقت، روز برخورد «روایت‌های متناقض» بود. در حالی که دونالد ترامپ در تروث‌سوشال مشغول کارگردانی سنکس «آغوش گرم» با رهبر چین و اعلام پایان قریب‌الوقوع جنگ است، واقعیت‌های سخت‌میدان و اقتصاد، روایت دیگری را به جهان دیکته می‌کنند. امروز، از یک سو «قرارگاه خاتم‌الانبیا(ص)» لژه بر اندام در یانوردی تجاری در سه دریای پیرامونی انداخت و از سوی دیگر، صندوق بین‌المللی پول از احتمال سقوط تمدن اقتصادی غرب خبر داد. آمریکا مدعی است بنادر ایران را محاصره کرده، اما خود در محاصره انزوی دیپلماتیک و بحران تورم گرفتار شده‌است.

■ کالبدشکافی یک ائتلاف لرزان؛ ترامپ علیه ملونی و ناتو

یکی از کلیدی‌ترین تحولات ۲۴ ساعت گذشته، علنی شدن شکاف عمیق در جبهه متحدان آمریکا بود. حمله لفظی تند ترامپ به جورجیا ملونی در گفت‌وگو با فاکس نیوز و بازخواست ناتو بابت هنرنه‌های سالانه، نشان‌دهنده یک «انزوی استراتژیک» در کاخ سفید است. ترامپ که گمان می‌کرد می‌تواند با «دیپلماسی اجبار» متحدانش را به خط‌کند، حالا با شورش دیپلماتیک رم و تردید بروکسل روبه‌رو است. در این میان، گشایش کانال مذاکراتی میان محمدباقر قالیباف و شیخ منصور آل‌نهیان (معاون رئیس امارات) پیامی معنادار به واشنگتن مخابره کرد. پایتخت‌های منطقه که به روایت‌سی‌ان‌ان بیشترین ضربه‌را از موشک‌های ایران متحمل شده‌اند، حال‌دار یافته‌اند «امنیت اجاره‌ای» از آمریکا، نه تنها مناع اصابت پهپادها و موشک‌های ایران نشد، بلکه آن‌ها را به سیبل نبرد تبدیل کرد. تلاش امارات برای تنش‌زدایی مستقیم با ایران، به معنای خروج تدریجی شرکای منطقه‌ای از زیر چتر «اول اسرائیل» ترامپ است.

هرمز و چین؛ بازی پیچیده «محاصره» و «سلاح» ترامپ مدعی است چنین از تلاش او برای باز کردن هرمز «خوشحال» است، اما گزارش‌های اطلاعاتی منتشر شده در سی‌ان‌ان، تصویر پیچیده‌تری را نشان می‌دهند. در حالی که وزیر خزانه‌داری آمریکا تهدید به توقف تانکرهای چینی حامل نفت ایران می‌کند، پکن در حال آماده‌سازی سامانه‌های پدافندی برای تقویت آسمان ایران است.

این تضاد، نشان‌دهنده شکست منطق محاصره است. وقتی فرماندهی کل نیروهای مسلح ایران اعلام می‌کند اجازه نخواهد داد تجارت اقتصادی در خلیج فارس و دریای سرخ ادامه یابد، در واقع از «دست‌برتر جغرافیایی» سخن می‌گوید که با محاصره بنادر از بین نمی‌رود. به تعبیر تحلیلگران، ایران با «تسلیماتی کردن مسیرهای تجاری» هنرنه تداوم محاصره‌ را برای غرب به نقطه‌ای رسانده که حتی شرکای واشنگتن نیز برای فرار از رکود، ناچار به دور زدن دستورات کاخ سفید هستند.

با وجود رجز خوانی، آمریکا در پس پرده، مذاکره را به عنوان راهی مهم برای برون‌رفت

از مواجهه با جنگ فرسایشی مقابل ایران مدنظر دارد

مشت خالی ترامپ در مناقشه

سرویس سیاسی | با نزدیک شدن ثانیه‌شمارها به لحظه پایانی اولتیماتوم دو هفته‌ای ترامپ، موازی با افزایش تدارک و سازوبرگ نظامی ایالات متحده در منطقه، اتفاقات پس پرده از تقلاي کاخ سفید برای رسیدن به تفاهم با ایران و خروج از باتلاق یک جنگ فرسایشی حکایت دارد. در این مسیر، با نزدیک شدن نا‌هواپیمابر جرج بوش به منطقه عملیاتی مدیترانه، طرح بحث‌هایی درباره پیگیری مذاکرات پاکستان یا تمدید آتش‌بس جاری از ۴۵ تا ۶۰ روز را باید نمود سیاست «هویج و چماق» آمریکایی برای واداشتن تهران به دادن امتیاز و رسیدن به تفاهم مدنظر دانست.

■ کاخ سفید در پی راه خروج از مناقشه

بسیاری اعمال محاصره در یایی ایران و دو قفله کردن تنگه هرمز توسط ترامپ را بیش از آنکه نشانه اقتدار در تصمیم‌گیری بدانند، ناشی از خالی بودن دست وی از برگ‌های بازی مقابل جمهوری اسلامی قلمداد می‌کنند؛ انتشار اخباری از تداوم تبادل پیام میان واشنگتن و تهران از کانال اسلام‌آباد، گواه همین رویکرد دوگانگه حاکم بر

نشست خبری

سخنگوی وزارت خارجه در پاسخ به پرسش قدس درباره اقدامات آمریکا:

ایران محاصره‌شدنی نیست

شروط آمریکا در مورد غنی‌سازی و ذخایر اورانیوم ایران هم گفت: توافق، کلیات و اصولی دارد و نمی‌توان تا در مورد همه چیز توافق نشده درباره جزئیات صحبت کرد. لذا گمانه‌زنی‌هایی که توسط رسانه‌های غربی در مورد تعلیق غنی‌سازی انجام می‌شود دقیق و صحیح نیست. نوع و سطح غنی‌سازی قابل گفت‌وگو است و ما تأکید کردیم ایران بر اساس نیازهای خود باید بتواند غنی‌سازی را ادامه دهد.

■ چگونه چیزی را که وجود ندارد اثبات کنیم

سخنگوی دستگاه سیاست خارجی کشور در واکنش به تکرار ادعای مقامات آمریکایی در خصوص تلاش ایران برای تولید سلاح هسته‌ای و ادعای اینکه اگر ایران از برنامه هسته‌ای خود دست بردارد اقتصادش در هم‌کاری با غرب شکوفا خواهد شد، با ذکر اینکه مراه خیر توأمید نیست، شرمرسان، اظهار کرد: واقعاً نمی‌دانیم با چه بیانی باید موضع ایران را در مورد سلاح هسته‌ای تبیین کنیم. وی افزود: اصرار مقامات آمریکایی بر وانمود کردن به عدم آگاهی از مواضع جمهوری اسلامی، نشانگر سوءنیت آنان است. موضع ایران روشن و غیرقابل تردید است: برنامه هسته‌ای کشورمان همواره و صرفاً برای مقاصد صلح‌آمیز بوده و هست. طرح این پرسش که اگر ایران به سمت سلاح هسته‌ای نرود چه خواهد شد، بازنتاب‌دهنده سردرگمی و تناقض‌گویی طرف مقابل است. ترساندن جامعه جهانی از تهدیدی موهوم و ناموجود، دامی است که آنان گسترده‌اند؛ چرا که امری که وجود خارجی ندارد، هرگز قابل اثبات نیست.

وی ادامه داد: در پاسخ به ادعاهای مشروط‌کننده شکوفایی اقتصاد ایران، باید

دست داده‌ایم.

نکات گفته‌شده آشکارا گواه گرفتاری کاخ سفید در یک بحران خودساخته است، میدانی که حتی متحدان ناتو از ورود به آن واهمه داشته و ترامپ راهی جز مذاکره برای خروج از آن ندارد. به گزارش فایننشال تایمز، زمان هم به نفع ایران است، چراکه محاصره‌ای که آمریکا در تنگه هرمز اعمال کرده، سبب افزایش بیشتر قیمت نفت و گاز شده است. این رسانه می‌نویسد: مذاکره برای پایان دادن به جنگ و بحران کنونی نیازمند دیدگاه راهبردی و صبر است که ترامپ هیچ‌کدام را ندارد. ایرانی‌ها معتقدند در این رویارویی زمان به نفع آن‌هاست و درست فکر می‌کنند. هرچه تنگه هرمز مدت بیشتری بسته بماند، فشار اقتصادی و سیاسی بر ایالات متحده و متحدانش بیشتر خواهد شد. در نتیجه، دست ایران در مذاکرات قوی‌تر خواهد بود.

البته تا اینجای کار نیز به باور تحلیلگران، ترامپ در مسیر اجرای نیات بنیامین نتانیا‌هو، با چرخه اشتباهاتی خود، چاله مشکلات را عمیق‌تر کرده و روی میز بودن گزینه‌هایی مانند بسته‌شدن باب‌المندب توسط یمن لایه دیگری از فشار را بر صنعت کشتیرانی جهانی خواهد افزود. با این اوصاف اگرچه ایالات متحده در پشت پرده از مسیر دیپلماسی دم می‌زند اما حرکت در چنین راهی نیازمند تغییر نگاه و امتیازدهی کاخ سفید است؛ واقعیتی که معلوم نیست ترامپ برای چنین وضعیتی آماده باشد یا نه. به گفته نت سوانسون مذاکره‌کننده پیشین آمریکا، در فضای جاری، ایران خود را بهتر از آنچه تصور می‌شد با جنگ سازگار کرده و توانسته یک اهرم فشار راهبردی جدید بدست آورد که همان قدرت متوقف کردن تجارت جهانی از طریق تنگه هرمز است. به گفته وی، رئیس جمهور تلاش کرد آبراهه را تحت محاصره دریایی قرار دهد اما ایرانی‌که سال‌ها در سایه تحریم بوده برای تحمل فشارهای اقتصادی، قدرتمندتر است و آمریکا زیر تبعات نزاع با ایران، با فشارهای داخلی زیادی به‌ویژه با نزدیک شدن به موعد انتخابات میان‌دوره‌ای مجلس روبه‌رو است. سوانسون با نتیجه‌گیری از وضعیت موجود درخصوص نظام سیاسی ایران نیز می‌نویسد: نظام سیاسی در این کشور برخلاف تصور برخی تحلیلگران، با وجود حملات اخیر همچنان مستحکم، هماهنگ و فعال است. تصمیم‌گیرندگان در آمریکا درباره قدرتشان برای تأثیرگذاری بر سیاست داخلی ایران مبالغه کردند. از ریگان گرفته تا ترامپ نتوانستند در نظام سیاسی ایران تغییری ایجاد کنند. اکنون ترامپ باید انتظارات خود را اصلاح کند، چرا که ایران به آسانی تحت فشارها تسلیم نخواهد شد. بهترین گزینه پیش روی واشنگتن خروج حساب شده از جنگ با ایران و تعامل با رهبران این کشور است.

تأکید کنیم ما خود به‌خوبی می‌دانیم چگونه اقتصاد کشور را مدیریت‌توبه‌سمت توسعه‌وشکوفایی هدایت کنیم. کسانی که همواره ایران‌را تهدید کرده‌وجنایاتی علیه ملت ما مرتکب شده‌اند، هرگز در جایگاهی نیستند که بخواهند یا بتوانند زمینه‌ساز شکوفایی اقتصادی ایران باشند.

■ تمدید آتش‌بس معلوم نیست

بقایی در پاسخ به پرسش دیگری با اشاره به احتمال تمدید آتش‌بس و موارد مذاکراتی، افزود: ما با طرفی مواجه هستیم که سابقه طولانی در تغییر مواضع دارد، لذا ما در شرایط بسیار دشواری گفت‌وگو می‌کنیم. اجازه دهید جزئیات را نگویم چون مباحث به‌هم‌متصل است و باید دید چگونه پیش می‌رود. همه باید به عنوان اجزائی از کل پیش بروند. در زمینه حدس و گمانه‌ها برای تمدید آتش‌بس هیچ‌کدام قابل تأیید نیست. گفت‌وگوها از طریق واسطه پاکستانی ادامه دارد. باید دید طرف مقابل چقدر جدیت دارد. این امریکاست که باید جدیت خودش را اثبات کند.

وی درباره اظهارات ونس در مورد بسته‌پیشنهادی برای مذاکرات، گفت: ما یک بسته «بندی داشتیم که به نوعی در واکنش به طرح موسوم به‌۱۵۱بندی آنان مطرح شد. در بسته ما همه موضوعات مذاکراتی اعم از هسته‌ای، رفع تحریم و توقف جنگ مطرح شده بود. طبیعی است در هر مذاکره‌ای طرفین دیدگاه‌های خود را مطرح می‌کنند. اینکه یک طرف بخواهد بسته‌ای را پیشنهاد دهد و انتظار داشته باشد ایران بپذیرد، پذیرفتنی نیست و با منطق مذاکره سازگاری ندارد.

توهم معادله ترس و دور کردن مردم از خیابان

پشت پرده ترقه‌بازی تهران چه بود؟

اما همان‌گونه که گفته شد، رخداد مشکوک اخیر در شرایطی است که در محیط آتش‌بس شکننده جاری، با وجود همه گیر و گورها، مذاکرات صلح میان تهران و واشنگتن با میناجی‌گری اسلام‌آباد پا گرفته و امیدها را برای پایان دادن دائمی به مخاصمه افزایش داده‌است. بر این اساس، ماجرا از جنبه‌های مختلف قابل توجه و حائز اهمیت است. در صحنه مقابله با دشمن، سه ضلع دیپلماسی، میدان و مردم تاکنون به بهترین شکل به هم پیوند خورده و نقشه‌های دشمن را تا کام گذاشته‌ولذا در وهله نخست، رخداد اخیر را باید با هدف خنثی‌سازی این بازیگری مثبت و تزییق جوهر اسر بر جامعه ایرانی ارزیابی کرد. اکنون نیز دیپلماسی و میدان در کنار هم و با هدف زودن سایه تهدید از کشور فعال هستند. در این بین از نقش قدرتمند مردم خودجوش و پای کار حاضر در خیابان و میدانی در ناکامی توطئه‌ها نباید غافل بود.

آمریکا و رژیم صهیونیستی که از این نوع رفتار شوکه و سردرگم شده‌اند با انجام اقدامات ایدایی مانند انفجار بمب دست‌ساز، آن‌هم در حاشیه تجمعات ونزدیک ایست و بازرسی‌ها در صدد ایجاد ترس در افکار عمومی هستند تا به گمان خود، شهروندان را از ادامه همراهی با حکومت بازدارند؛ غافل از اینکه آن که موشک و بمباران مدام نترسیده با این ترقه‌بازی‌ها از ادامه مسیر پشیمان نخواهد شد.

نگاهی به سفر دوم مقام ارشد پاکستانی به کشورهای منطقه؛ شهباز شریف در عربستان، عاصم منیر در ایران

تکاپوی میانجی‌از ریاض تا تهران

میراحمد رضا مشرف | همزمان با سفر عاصم منیر فرمانده ارتش پاکستان به ایران و دیدار با وزیر خارجه کشورمان، شهباز شریف نیز روز گذشته عازم ریاض شد تا سفر چند روزه خود به منطقه را از این کشور آغاز کند. گفته شده نخست‌وزیر پاکستان پس از ریاض به آنکارا خواهد رفت و البته از قطر نیز به عنوان یکی از مقاصد احتمالی سفر منطقه‌ای وی یاد شده‌است. اما در حالی که سفر مقامات عالی‌رتبه پاکستانی به عربستان امری معمول محسوب می‌شود، آنچه به این سفر اهمیت و حساسیتی دوچندان بخشیده، شرایط زمانی وقوع آن است. شهباز شریف در زمانی عازم ریاض می‌شود که منطقه جنگ ۴۰ روزه ناشی از تجاوز آمریکا و رژیم صهیونیستی را پشت سر گذاشته‌و در سایه یک آتش‌بس بسیار شکننده، دور اول گفت‌وگوهای صلح با میانجی‌گری اسلام‌آباد به شکست انجامیده است. در عین حال چالش به‌وجود آمده بر سر تنگه هرمز نیز شرایط ویژه‌ای را در حوزه تأمین انرژی برای بسیاری از کشورها و به‌خصوص پاکستان رقم زده است. بنابراین هدف سفر فوری و به تعبیری «اضطراری» نخست‌وزیر پاکستان به منطقه و به‌ویژه عربستان را می‌توان از دو جنبه مورد توجه قرار داد.

■ **رایزنی منطقه‌ای و ادامه میانجی‌گری**

از جلب حمایت ریاض تا امکان ترتیبات امنیتی مشترک در منطقه؛ باوجود شکست دور اول گفت‌وگوهای میان ایران و آمریکا در اسلام‌آباد، مقامات پاکستان انگیزه‌های زیادی برای پیگیری این مذاکرات و جلوگیری از بالا رفتن سطوح تنش در منطقه دارند. هرگونه تشدید تنش در منطقه می‌تواند ناخودآگاه اسلام‌آباد را به معرکه درگیری‌ها بکشاند، به‌خصوص با توجه به توازن دشواری که اسلام‌آباد تاکنون در روابط با کشورهای هم‌چون ایران، آمریکا و عربستان برقرار کرده است. علاوه بر این، موفقیت اقدامات میانجی‌گرانه پاکستانی می‌تواند در تقویت موقعیت منطقه‌ای و بین‌المللی این کشور،

فراخبر

نماینده لهستانی، اسرائیل را به نازی‌ها تشبیه کرد و ایتالیا پیمان دفاعی خود را با تل آویو به تعلیق درآورد

از ورشو تا رم، همه علیه «رایش سوم»

امروز آن‌هاست.»

سفارت رژیم صهیونیستی این اقدام را «وحشت‌آفرینی یهودستیزانه» خواند و سفیر آمریکا در ورشو نوشت: «شرم بر تو!»، رئیس مجلس لهستان نیز این حرکت را غیرقابل توجیه دانست و احتمال پیگرد قضایی مطرح شد. واکنش‌ها اما در شبکه‌های اجتماعی کاملاً متفاوت بود. کامنت‌ها از زیربانی‌به محکومیت این اقدام توسط وزارت خارجه لهستان سیل وار آمد؛ کاربری لهستانی با ارجاع به تصویر بن گویر که ستخاق سینه «اعدام» را روی کشش نصب کرده‌به واکنش وزارتخانه کنایه‌زده نوشت: «به نظر وقتش است سیاستمداران اسرائیلی را که به دنبال اعدام زندانیان فلسطینی بدون محاکمه هستند، محکوم کنید.» کاربر دیگری نوشت: «آیانسل کشی فلسطین را که اسرائیل از سال ۲۰۲۳ هر دقیقه در حال انجام آن است محکوم می‌کنید؟ دست از ترسویون بردارید! دیگر خسته شدیم.»

همزمان درم، جورجیا ملونی، نخست‌وزیر ایتالیا در حاشیه یک رویداد در ورونا اعلام کرد دولتش تجدید خودکار پیمان همکاری دفاعی ۲۰۰۳ با اسرائیل را تعلیق کرده‌است. این توافق که شامل تبادل تجهیزات نظامی و تحقیقات فناوری مشترک می‌شود، هر پنج سال یک‌بار تمدید می‌شد. ملونی دلیل را «وضعیت فعلی خاورمیانه» دانست؛ وضعیتی که جنگ غزه، تنش در لبنان و درگیری‌های گسترده‌تر را شامل می‌شود.

این دو رویداد در کمتر از ۲۴ ساعت، تصویری از تأثیر نسل‌کشی بر افکار عمومی در اروپا را ترسیم کردند: در لهستان، جایی که هولوکاست بیشترین قربانی را گرفت، یک نماینده تالو استفاده ابزاری از حافظه تاریخی را شکست؛ در

ایتالیا، دولتی که زمانی حامی نزدیک اسرائیل بود، حالا به خاطر ادامه‌کشتار در غزه و حوادث لبنان، همکاری نظامی را معلق کرد. کامنت‌های مردمی لهستان و تصمیم‌رم، هر دو یک پیام روشن دارند: خشم عمومی از آنچه در غزه می‌گذرد، دیگر بار بر جسد‌های همیشگی قابل کنترل نیست.

تحلیلگر الجزیره در یادداشتی برای وبگاه این رسانه نوشت

ایران؛ آخرین مانع پروژه «اسرائیل بزرگ»

جابر تأکید می‌کند «اسرائیل بزرگ» دیگر فقط یک آرمان تالمودیک از رود فرات تا نیل نیست، بلکه شامل سلطه نظامی بر بخش‌های وسیعی از منطقه و گسترش مداوم حوزه نفوذ سیاسی-امنیتی است. برای دستیابی به این هدف، اسرائیل نیازمند حذف موانع منطقه‌ای است و ایران را آخرین و جدی‌ترین این موانع می‌داند.

■ **نقش ایران به عنوان مانع مرکزی**

به گفته نویسنده، ایران طی «ده‌ها در برابر سه هدف اصلی اسرائیل ایستادگی کرده:

- **گسترش سرزمینی (مانع دسترسی اسرائیل به مناطق استراتژیک مانند شرق اردن و جنوب لبنان)**

گزارش

یک پویش مدنی در قاره سبز به رکوردی تاریخی از تقاضا برای «تعلیق توافق اروپا با اسرائیل» دست پیدا کرد

یک میلیون امضا در یخ از یگ گام عملیات

نیک‌بندار | یک پویش مدنی در اروپا با بیش از یک‌میلیون امضا به مرز رسمی رسید. این پویش که توسط ائتلاف چپ اروپا و سازمان‌های جامعه مدنی حامی فلسطین راه‌اندازی شده، صراحتاً از اتحادیه اروپا می‌خواهد توافق این اتحادیه با اسرائیل را به دلیل «جناایات جنگی و نقض حقوق بین‌الملل در غزه» به‌طور کامل تعلیق کند. در متن این پویش به کشتار گسترده غیرنظامیان، جای‌جایی اجباری جمعیت و نابودی سیستم‌اتیک بیمارستان‌ها و زیرساخت‌های پزشکی اشاره شده و اسرائیل متهم به سرپیچی از دستور دیوان بین‌المللی دادگستری برای جلوگیری از نسل‌کشی شده‌است.

این یک میلیون امضا، کمیسیون اروپا را ملزم می‌کند موضوع را به‌طور رسمی بررسی کند و توضیح دهد چه اقدامی انجام خواهد داد یا چرا اقدامی نمی‌کند. پارلمان اروپا نیز ممکن است جلسه‌ای با برگزارکنندگان تشکیل داده‌و حتی قطعنامه‌ای را بررسی کند.

اما این ابتکار شهروندی فقط نوک کوه یخ است. در واقع یک تغییر عمیق و پایدار در افکار عمومی اروپایی‌ها در حال شکل‌گیری است

که فراتر از گروه‌های چپ‌گرا یا فعالان حامی فلسطین رفته‌و به‌بخش بزرگی از شهروندان عادی رسیده‌است.

■ **نظرسنجی‌ها: حمایت از اسرائیل در پایین‌ترین سطح تاریخی**

آخرین نظرسنجی جامع اروپایی‌که توسط (YouGov EuroTrack) در ژوئن ۲۰۲۵ برگزار شد و معتبرترین و جدیدترین داده‌ها را ارائه می‌دهد، نشان می‌دهد بیش از نیمی از اروپایی‌ها مطلقاً از اسرائیل خوششان نمی‌آید. این نظرسنجی در ۶ کشور کلیدی اروپای غربی (بریتانیا، آلمان، فرانسه، دانمارک، ایتالیا و اسپانیا) انجام شد و نتایج آن نشان‌دهنده سقوط شدید حمایت از اسرائیل است و تنها ۱۳ تا ۲۱ درصد شهروندان در این کشورها نظر مثبت نسبت به اسرائیل دارند. ۶۳ تا ۷۰ درصد نظر منفی یا بسیار منفی ابراز کرده‌اند. و حمایت مطلق از اسرائیل به پایین‌ترین سطح از آغاز برگزاری این نظرسنجی در سال ۲۰۱۶ رسیده: ۵۵ درصد اسپانیایی‌ها، ۵۴ درصد دانمارکی‌ها، ۵۲ درصد ایتالیایی‌ها، ۴۸ درصد فرانسوی‌ها و حتی ۴۴ درصد آلمانی‌ها شدیداً از اسرائیل متنفر شده‌اند.

همچنین، تنها ۶ تا ۱۶ درصد شهروندان معتقد بودند پاسخ نظامی اسرائیل به حمله ۱۷ اکتبر «متناسب» بوده‌است. نظرسنجی Pew Research Center در بهار ۲۰۲۵ نیز تأیید می‌کند در ۲۰ کشور از ۲۴ کشور بررسی شده، حداقل نیمی از مردم نظر نامساعد نسبت به اسرائیل دارند و در برخی کشورهای اروپایی مانند اسپانیا، سوئد، هلند و یونان این رقم به ۷۰ درصد یا بالاتر می‌رسد. نکته مهم این‌که روند نزولی حمایت اروپایی‌ها از اسرائیل از سال ۲۰۲۳ آغاز شده و همچنان ادامه دارد. تحولات میدانی تنها این فاصله را بیشتر کرده‌است و شرکت‌کنن رژیم‌بر جنگ تحصیلی علیه کشورمان حتی ممکن‌است این حمایت را کمتر کند.

■ **دلایل اصلی این چرخش بزرگ**

این تغییر افکار عمومی ریشه در عوامل متعددی دارد: پخش گسترده تصاویر فعالیت‌های غیرانسانی اسرائیل در غزه، گزارش‌های سازمان ملل و نهادهای حقوق بشری درباره تلفات بالای غیرنظامی (بیش از ۵۵ هزار نفر طبق آمار رسمی)، اتهامات نقض حقوق بین‌الملل و احکام دیوان بین‌المللی دادگستری، اعتراضات گسترده خیابانی در شهرهای اروپا و احساس «دونگانگی استاندارد» در سیاست خارجی اتحادیه اروپا؛ جایی که اروپا در موضوع اوکراین قاطع بود اما در غزه انتقادهای لفظی را به اقدامات عملی ترجیح داد.

■ **یک میلیون امضا اما دریغ از یک گام عملیات**

هرچند جمع‌آوری یک میلیون امضا علیه اسرائیل اقدامی تاریخی است و برآیندی از احساسات منفی نسبت به این رژیم در قاره سبز نشان می‌دهد اما بعید‌است با اقدام جدی از سوی اتحادیه اروپا همراه باشد و به احتمال زیاد از سطح یک قطعنامه محکومیت فراتر نخواهد رفت. در سپتامبر ۲۰۲۵، اوسولافون در لاین پیشنهاد تعلیق جزئی برخی مزایای تجاری را داد. با این حال، توافق انجمن (که از سال ۲۰۰۰ اجرایی است و اسرائیل را به شریک تجاری مهمی در اروپا تبدیل کرده با حجم تجارت ۴۲٫۶ میلیارد یورو در ۲۰۲۴) همچنان با برجاست. پیشنهادهای محدود هم به دلیل مقاومت شدید برخی کشورها اجرانشده‌اند.

به‌همین دلیل است که باید گفت رسیدن این ابتکار شهروندی اروپایی به بیش از یک‌میلیون امضا، آینه‌ای روشن از تغییر عمیق و پایدار در افکار عمومی اروپاست. این پویش، کمیسیون اروپا را ملزم به بررسی رسمی و توضیح اقدامات خود می‌کند و ممکن است به بحث‌هایی در پارلمان اروپا منجر شود. با این حال، اتحادیه اروپا در نهایت به تعلیق کامل توافق انجمن با اسرائیل رأی نخواهد داد، حداقل در کوتاه‌مدت و در شرایط فعلی.

دلیل اصلی این پیش‌بینی، شکاف عمیق سیاسی میان ۲۷ کشور عضو است. هرگونه تصمیم جدی برای تعلیق بخش‌های تجاری توافق نیاز به اکثریت واجد شرایط در شورای اروپا دارد، اما کشورهایمانند آلمان (به دلیل تعهدات تاریخی و ملاحظات امنیتی)، مجارستان، چک و چند کشور دیگر همچنان با شدت از اسرائیل حمایت می‌کنند و مانع شکل‌گیری اجماع لازم شده‌اند. علاوه بر این، منافع اقتصادی قابل توجه و همکاری‌های استراتژیک و فناوری با رژیم، بروکسل را از اقدام قاطع بازمی‌دارد. حتی پیشنهاد تعلیق جزئی فون در لاین نیز پس از ماه‌ها هنوز به مرحله اجرا نرسیده‌است.

در نتیجه، این ابتکار شهروندی بیشتر قدرت و عمق خشم و ناامیدی بخش قابل توجهی از جامعه مدنی اروپا را نشان می‌دهد تا ابزاری واقعی برای تغییر فوری سیاست خارجی اتحادیه. توافق انجمن همچنان پارچا خواهد ماند، اما فشار افکار عمومی و اعتراضات خیابانی احتمالاً انتقادهای لفظی و اقدامات نمادین اروپا را در ماه‌های آینده تشدید خواهد کرد. شکاف میان خیابان‌های اروپا و سالن‌های تصمیم‌گیری بروکسل همچنان عمیق‌است و تا زمانی که این شکاف پر نشود، روابط رسمی اتحادیه با اسرائیل - هرچند پر تنش - ادامه خواهد یافت.

عضو هیئت‌مدیره انجمن داروخانه‌داران اعلام کرد

فهرست تازه کمبودهای دارویی در کشور

امین عینکچی، عضو هیئت‌مدیره انجمن داروخانه‌داران درباره وضعیت موجود دارو در کشور توضیح داد: اینکه گفته می‌شود هیچ کمبودی در بازار دارو وجود ندارد، بیشتر با هدف آرام‌سازی افکار عمومی مطرح می‌شود، اما در واقعیت از زمان ایجاد تغییرات در تخصیص ارز دارو و همچنین تشدید تحریم‌ها، امکان واردات بسیاری از داروهای خارجی محدود شده است. به‌عنوان نمونه داروی تنفسی «سیمبیکورت» با کمبود روبه‌رو است و اگر در مقاطعی برخی اقلام در دسترس بودند، به دلیل موجودی انبارها بوده است.

او فهرستی از اقلام دچار کمبود را اعلام کرد: این داروها شامل داروهای قلبی «پلاویکس» و «اوسویکس»، انواع «انسولین»، داروهای اعصاب و روان مانند «آسنترال»، «آلونتآ» و «کلونازپام»، داروی گوارشی «کلیدنیوم سی»، مسکن «ژلوفن»، «آمیول سینوپار»، داروی پروستات «اومنیک»، داروی فشارخون «آمیلوپرس»، «هیدروکسی کلروکین» برای بیماری‌های خودایمنی، «آرگوتامین سی» برای میگرن و همچنین قرص و آمپول «استرادیول» می‌شوند که وارداتی هستند.

مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی و توسعه اجتماعی معاونت جوانان خبر داد

وام ازدواج ۱۴۰۵ بدون تغییر!

بهمن عبدی در تشریح جزئیات وام ازدواج سال ۱۴۰۵ گفت: مبلغ این تسهیلات نسبت به سال گذشته تغییری نکرده است. بر این اساس، برای زوج‌های بالای ۲۵ سال، وام ۳۰۰ میلیون تومان و برای زوج‌های زیر ۲۵ سال، ۳۵۰ میلیون تومان تعیین شده است. همچنین خانواده‌های شهدا و ایثارگران می‌توانند تا سقف ۶۰۰ میلیون تومان تسهیلات دریافت کنند. وی با اشاره به عملکرد سال‌های گذشته گفت: در سال ۱۴۰۳ و بیش از ۶۱۳ هزار فقره وام ازدواج پرداخت شد که مجموع اعتبار آن به حدود ۲۰۴ هزار میلیارد تومان رسید. در سال ۱۴۰۴ نیز در مجموع ۲۷۰ همت برای تسهیلات ازدواج و فرزندآوری تصویب شد که پس از کسر سایر تعهدات، حدود ۲۰۸ همت به وام ازدواج اختصاص یافت. در بودجه سال ۱۴۰۵ رقمی در حدود ۳۷۰ هزار میلیارد تومان برای تسهیلات ازدواج و فرزندآوری پیش‌بینی شده که نسبت به سال گذشته رشدی حدود ۳۷ درصدی دارد.

مدیر حج و زیارت استان کرمانشاه:

اعزام‌های زمینی عتبات بدون تغییر قیمت ادامه دارد

سعید کریمی‌خو، مدیر حج و زیارت استان کرمانشاه عنوان کرد: اعزام‌های زمینی زائران به عتبات عالیات بدون وقفه ادامه دارد و از این نظر هیچ مشکلی برای متقاضیان سفر وجود ندارد. او با اشاره به اینکه پس از رخدادهای اخیر و توقف پروازهای عتبات، تنها اعزام‌های هوایی متوقف شده است، توضیح داد: در حال حاضر تمام اعزام‌ها از طریق مسیرهای زمینی انجام می‌شود و زائران می‌توانند با مراجعه به دفاتر حج و زیارت برای حضور در کاروان‌های رسمی نام‌نویسی کنند. زائران از سفر با کاروان‌های غیرمجاز به‌طور جدی خودداری کنند.

مدیر حج و زیارت این استان درباره هزینه سفر نیز گفت: در این مدت افزایش خاصی در قیمت توره‌های عتبات مشاهده نشده و نرخ‌ها ثابت بوده است. رایج‌ترین نوع سفر، بسته پنج‌روزه است که اکنون حدود ۱۴ میلیون تومان هزینه دارد.

وزیرعلوم خبر داد

پذیرش دانشجویان ایرانی اخراج‌شده از آمریکا در دانشگاه‌های هم‌تراز داخلی

حسین سیمایی‌صراف، وزیر علوم و تصمیم‌دولت برای پذیرش دانشجویان ایرانی اخراج‌شده از آمریکا در دانشگاه‌های داخل کشور خبر داد و گفت: آمریکا برخلاف اصول حقوقی و اخلاقی، برخی از دانشجویان ایرانی را که به‌صورت قانونی در حال تحصیل بودند، اخراج کرده است. ما اعلام می‌کنیم این دانشجویان می‌توانند بدون دغدغه در دانشگاه‌های هم‌تراز ایرانی ادامه تحصیل دهند و از آن‌ها با کمال میل استقبال خواهیم کرد. سیمایی درباره آموزش مجازی گفت: تمام دانشگاه‌ها زیرساخت‌های لازم برای آموزش برخط را دارند، اما کنده اینترنت و محدودیت پهنای باند در برخی موارد خارج از اختیار وزارت علوم است. در این زمینه با وزارت ارتباطات ارتباط مستمر داریم تا مشکل به‌زودی برطرف شود. وزارت ارتباطات نیز با ملاحظات امنیتی خاصی روبه‌رو است که امیدواریم این محدودیت‌ها برطرف شوند. برخی دانشجویان خارج از کشور هم به‌دلیل قطع اینترنت بین‌الملل در ایران هنوز امکان دسترسی به کلاس‌های مجازی را ندارند.

با سخنگوی سازمان نظام پزشکی درباره «طب رزم» گفت‌وگو کردیم، شاخه‌ای تخصصی از پزشکی اورژانس که دانش‌آموختگان آن در روزهای جنگ در کنار سایر نیروهای امدادی حضوری دلگرم‌کننده دارند

مدافعان بی‌ادعای روزهای سخت

محیط آرام و بدون سروصدا، مانند مطب، کلینیک، درمانگاه یا بیمارستان، به ارائه خدمت می‌پردازد. در بیمارستان، کلینیک و درمانگاه، تقریباً تمامی وسایل مورد نیاز پزشک موجود است و اساساً شرایط بیمارستان‌های ترومایی وجود ندارد. اما در زمان جنگ یا بحران، موضوع متفاوت است. طب رزم الزاماً مختص به حوزه زمان جنگ یا دفاع نیست، بلکه در حوزه‌هایی مانند سیل، زلزله یا سایر حوادث قهری و طبیعی نیز تکنیک‌های شگفت‌انگیز مثل تورنیکه‌های پیشرفته‌ای که با یک دست بسته می‌شوند، پلاسمای منجمدی که در کیسه‌های مخصوص تا قلب میدان نبرد حمل می‌گردد و حتی پهبادهایی که کیت‌های امدادی را چون کیوتران نجات بر فراز خط مقدم به پرواز درمی‌آورند، موفق شده است آمار مرگ و میر ناشی از خون‌ریزی‌های میدانی را تا ۵۰درصد کاهش دهد. این یعنی نیمی از آن‌هایی که پیش‌تر در راه بیمارستان جان می‌باختند، امروز نفس می‌کشند. در ادامه برای بررسی چالش‌ها و دستاوردهای این شاخه حیاتی از پزشکی جنگی به سراغ رضا لاری‌پور، سخنگوی سازمان نظام پزشکی رفتیم.

■ تفاوت طب معمولی و طب بحران

رضا لاری‌پور، سخنگوی سازمان نظام پزشکی با بیان اینکه اساساً مأموریت نیروهای مسلح در حوزه بهداشت و درمان، طب رزم است، به ما می‌گوید:

طب رزم نه قابل خرید است و نه قابل واگذاری به دیگری؛ به این معنا که نه می‌توان نیرو از بیرون برای انجام آن جذب کرد و نه می‌توان آن را به کشور یا نیروی دیگر واگذار کرد. بنابراین، یکی از وظایف هر نیروی مسلح، برخورداری از نیروی بهداشت و درمان آماده‌به‌کار و مسلط بر حوزه بهداشت و درمان محسوب می‌شود. به همین دلیل نیروهای مسلح کشور در دانشگاه‌های علوم پزشکی حضور دارند و به تربیت پزشک، پرستار، پیراپزشک و نیروهای بهداشتی، درمانی و امدادی مشغول هستند؛ به‌گونه‌ای که بخشی از دروس این نیروها در حوزه طب رزم خلاصه و بخشی دیگر از دروس رسمی و کلاسیک آنان نیز یا تغییراتی متناسب با موضوعات طب رزم و بحران ارائه می‌شود. در این راستا، طب رزم به‌عنوان حضور همه عناصر عملیاتی حوزه بهداشت و درمان در زمینه جنگ تعریف می‌شود.

او ادامه می‌دهد: تفاوت عمده‌ای که بین پزشکی معمولی و پزشکی در شرایط بحران وجود دارد، این است که پزشک تربیت‌شده در شرایط عادی، معمولاً در یک

روزهای مقاومت

محیط آرام و بدون سروصدا، مانند مطب، کلینیک، درمانگاه یا بیمارستان، به ارائه خدمت می‌پردازد. در بیمارستان، کلینیک و درمانگاه، تقریباً تمامی وسایل مورد نیاز پزشک موجود است و اساساً شرایط بیمارستان‌های ترومایی وجود ندارد. اما در زمان جنگ یا بحران، موضوع متفاوت است. طب رزم الزاماً مختص به حوزه زمان جنگ یا دفاع نیست، بلکه در حوزه‌هایی مانند سیل، زلزله یا سایر حوادث قهری و طبیعی نیز تیم‌های اضطراری تشکیل می‌شوند. این تیم‌ها متشکل از پزشکان، پیراپزشکان، بهداشتکاران و امدادیارانی هستند که در حوزه طب رزم توانایی بیشتری دارند. برای مثال، آگاهی از نحوه حمل مجروح با برانکارد و جزئیات و آن‌ها چگونگی جایگزینی وسایل در صورت نبود تجهیزات مناسب. همچنین نحوه تخلیه بیمار، هماهنگی با نیروهای امدادی و نیروهای رزمی و از سوی دیگر، روش‌های پیشگیری و جلوگیری از خون‌ریزی (ناشی از گلوله، موشک و تجهیزات نظامی) که مهم‌ترین آسیب در زمان جنگ محسوب می‌شود، در کوتاه‌ترین زمان ممکن برطرف می‌شود. افزون بر این، برپایی بیمارستان‌های صحرایی ثابت و سیار نیز ازجمله اقدام‌هایی است که عمدتاً در طب رزم انجام می‌شود.

■ امدادگران؛ دلگرمی‌رزمندگان در خط مقدم

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی ارتش جمهوری اسلامی ایران در پاسخ به این پرسش که چه توانمندی‌هایی در حوزه طب رزم داریم، بیان می‌کند: ما نه‌تنها در عرصه‌های نظامی مانند نقطه‌زنی موشکی، سامانه‌های پهبادی و انواع تسلیحات نظامی و جنگی که امروز شاهد آن هستیم، پیشرفت چشمگیری داشته‌ایم، بلکه در حوزه بهداشت، امداد، درمان و آموزش پزشکی در بستر نظامی نیز بسیار بسیار پیشرفته هستیم. باوجود تمام محدودیت‌ها، کمبود امکانات و همه‌موانعی که به‌ویژه در حوزه‌های پژوهشی و آموزشی برای ما ایجاد کرده‌اند (که این نیز از عوارض تحریم‌های اعمال‌شده علیه کشور است)، دو دانشگاه علوم پزشکی ارتش و دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌الله که زیرمجموعه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی هستند، در حال حاضر فعال‌اند. هر دو این دانشگاه‌ها به تربیت نیروهای مستخدم رسمی نیروهای مسلح می‌پردازند و از امکانات بسیار خوبی برخوردارند. وجود استادان مجرب و هیئت علمی، آزمایشگاه‌های متعدد و مراکز تحقیقاتی فراوان، همگی در زمان عملیات و جنگ، یاری‌رسان میدان خواهند بود. از طرف دیگر، موضوع بسیار مهم این است که نیروهای

در حال انجام است.

سخنگوی سازمان نظام پزشکی به دستاوردهایی که در جنگ رمضان داشتیم اشاره می‌کند و می‌گوید: ما بیش از ۲۵ شهید در حوزه بهداشت و درمان داشتیم. متأسفانه بخشی از این شهدا از همکاران پزشک و پرستار ما بودند که به درجه رفیع شهادت نائل آمدند. دو نفر از همکاران پزشک که تازه دانش‌آموخته شده و شماره نظام پزشکی گرفته بودند، در ناو دنا حضور داشتند. آن‌ها همراه یک ناو صلح و دوستی و یک ناو آموزشی برای یک سفر دریایی رفته بودند و به‌هیچ‌وجه قصد جنگ نداشتند. با این حال، به‌طور کاملاً ناخواسته‌رمانه و وحشیانه توسط نیروهای دشمن مورد اصابت قرار گرفتند و از میان ما رفتند. همین الان نیز جوانان جان‌برکفی در حوزه بهداشت و درمان از جمله پزشک، پرستار و پیراپزشک وجود دارند. آن‌ها در جزایر مختلف، در مناطق کمتربرخوردار و در مناطق اصلی نبرد حضور دارند و با روحیه شهادت‌طلبی در این مناطق فعالیت می‌کنند. همچنین نیروهای شجاعی که از وقت و کار و زندگی خود گذشته‌اند، برای وطن و کشورشان، هم‌اکنون در مراکز بهداشتی و درمانی مناطق شهری و روستایی حضور دارند. این عزیزان نیز در حال اداره نظام درمان کشور هستند تا آسیب بیشتری از آنچه در جنگ رخ می‌دهد، بر ما وارد نشود.

او اضافه می‌کند: در حوزه دیگری از عملیات طب رزمی، می‌توان به این نکته اشاره کرد که بسیاری از مجروحان و آسیب‌دیدگان حوادث شهری که بر اثر تخریب مکان‌هایی مانند خانه‌های شخصی، بیمارستان‌ها و سایر محل‌های سکونت غیرنظامیان ایجاد شده‌است، در کمترین زمان ممکن، از دو جهت مورد اقدام قرار گرفتند. نخست، توسط شهرداری‌ها و نیروهای امدادی شهری پاک‌سازی انجام شد. دوم، در بیمارستان‌هایی که برای این منظور اختصاص یافته بودند، رسیدگی‌های لازم به عمل آمد. در این میان، تعدادی از مصدومان تریاز شدند، آن‌هایی که امکان نجات داشتند، سریعاً نجات یافتند. همچنین افرادی که نیاز به بستری داشتند، در بیمارستان‌ها پذیرش شدند و هم‌اکنون خدمات درمانی با بهترین کیفیت به آن‌ها ارائه می‌شود.

■ چالش‌های حوزه طب رزم؛ از قطعی اینترنت تا فواصل طولانی

لاری‌پور در خصوص چالش‌های حوزه طب رزم این‌گونه می‌گوید: قطعی اینترنت یکی از عوامل بسیار مهم است که دسترسی‌های ما را برای کارهای پژوهشی و استفاده از مقاله‌های جدید تا حدی دچار مشکل کرده است. از طرف دیگر، ممکن است بخشی از نیروهای بهداشت و درمان از محل‌های اصلی خود فراخوانده شده و در نقاط دیگری مستقر شده باشند که این مسئله می‌تواند در برخی مناطق، کمبودهایی را ایجاد کرده باشد. همچنین با توجه به دشمن مکار و حیله‌گری که متأسفانه با آن روبه‌رو هستیم، بخشی از مکان‌های ارتباطی ما ممکن است دچار اختلال شده باشد. افزون بر این، فواصل کشور نسبتاً طولانی و مسافت‌ها زیاد است، بنابراین رساندن برخی از اقلام به‌طبع دشوار خواهد بود. با این حال و با همه این اوصاف، آنچه در توان نیروهای رزم ما بوده است به‌ویژه در حوزه دریا و خشکی، این کارها را به خوبی توانسته‌ایم پیش ببریم. امیدوارم فرماندهان حوزه بهداشت و درمان، مدیران و رؤسایی که در حوزه بهداشت و درمان نیروهای مسلح فعال هستند، همچنان با قوت، قدرت و شجاعت به کار خود ادامه دهند. از طرف دیگر، امید می‌رود نظام بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور به‌عنوان متولی اصلی سلامت، بتواند پشتیبان عظیمی برای آن‌ها باشد، زیرا باری که شبکه بهداشتی و درمانی نظامی کشور از دوش وزارت بهداشت برمی‌دارد به‌ویژه در حوزه مناطق مرزی، بسیار سنگین است. به عبارت دیگر، در مناطقی که وزارت بهداشت عملاً امکان پوشش ندارد یا اعزام نیروهای طرحی و قراردادی برای آن بسیار دشوار است، بسیاری از پزشکان نظامی ما مشغول معاینه و درمان بیماران غیرنظامی هستند و بار درمانی کشور را به دوش می‌کشند. به‌طبع انتظار می‌رود وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، هم از لحاظ بودجه و امکانات مالی و تجهیزاتی و دست‌کم از لحاظ امکانات روحی و تشویقی‌های لازم، بتواند به این نیروهای جان‌برکف خدمات ارائه و در بخش‌هایی از سیستم خود، این موضوع را مورد توجه قرار دهد.

در جست‌وجوی جان از میان آوار

روایتی از عملیات نجات در خانه سالمندان

زیادی زن و مرد مسن و تنها در این ساختمان بودند و به نظر می‌رسید در کنار خانواده‌های خود زندگی نمی‌کنند. این افراد که بیشترشان بسیار مسن بودند توان حرکت نداشتند و در شوک بودند و حتی اگر جسمشان سالم بود نیز نمی‌توانستند به‌تنهایی از ساختمان خارج شوند.

این امدادگر اظهار می‌کند: من به‌همراه یکی دیگر از هم‌تیمی‌ها به سراغشان رفتیم و کمک‌کردیم تا از ساختمان بیرون بروند، اما وقتی دیدیم نمی‌توانند آن‌ها را کول کردیم و از پله‌ها پایین آوردیم و تحویل نیروهای اورژانس دادیم.

او می‌گوید: وقتی از ساختمان خارج شدیم، زن مسنی که روی دوش من بود، با بغض گفت که پسرش در این شرایط سخت در کنارش نیست، اما وقتی من به‌او کمک کردم، حس کرده من مثل پسرش هستم و یاد او افتاده و دیگر جای خالی او‌ایشش نمی‌کند که شنیدن این جمله از یک مادر برای من بسیار لذت‌بخش بود و هیچ‌وقت از خاطر نمی‌رود.

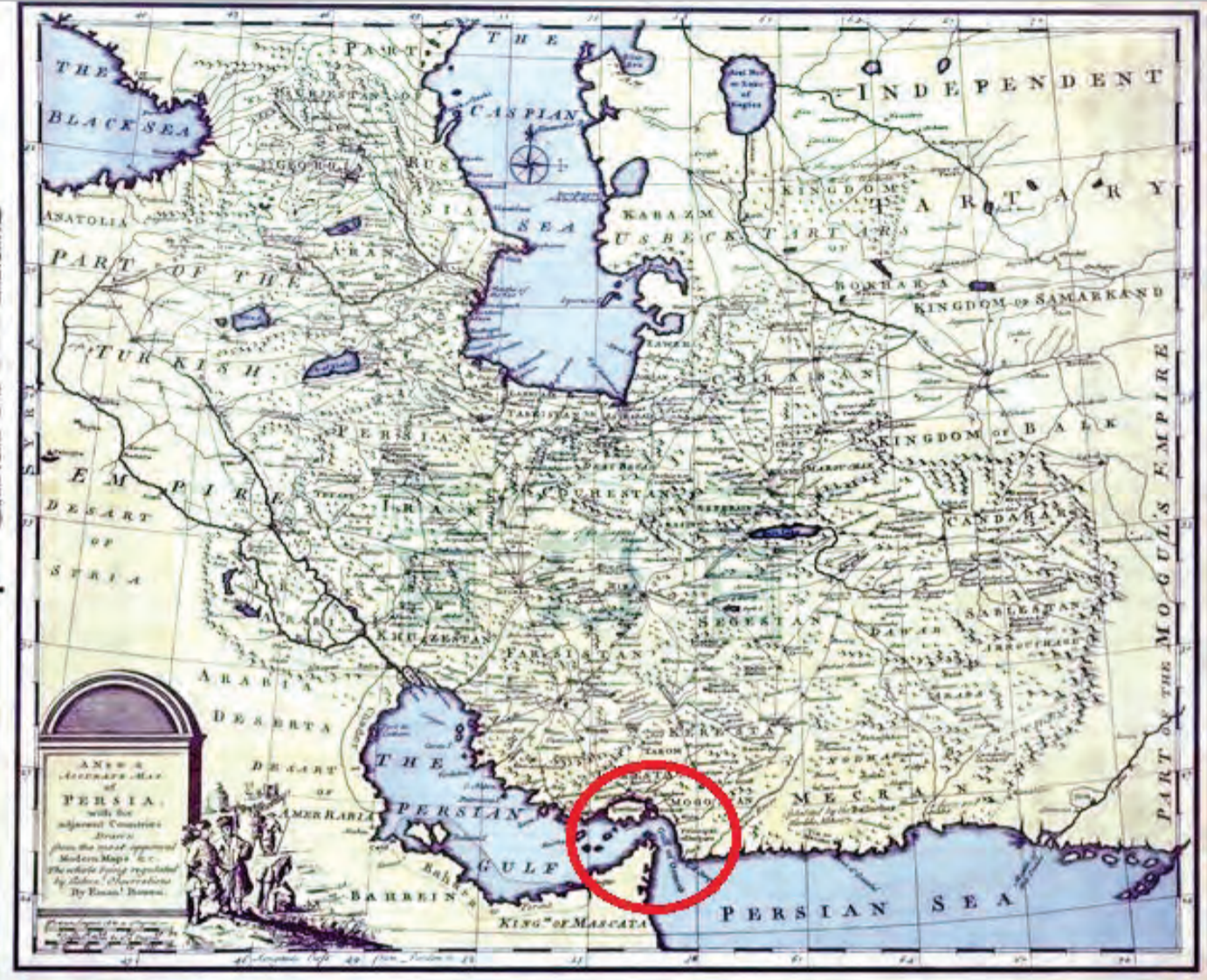
افضلی خاطر نشان می‌کند: این عملیات تا ساعت‌های طولانی ادامه پیدا کرد، زیرا ساختمان‌ها کاملاً از بین رفته بودند و این مسئله کار پیدا کردن بیکر شهدا را سخت می‌کرد.

وی با اشاره به حضور و تجمع مردم در اطراف محل‌های مورد اصابت موشک، می‌گوید: در ساعت‌های اولیه حمله، نجات‌جان افراد محبوس شده در ساختمان‌ها بسیار اهمیت دارد و ما باید هرچه سریع‌تر به این افراد دسترسی

نگاهی به پیشینه حق تاریخی ایران در اداره تنگه راهبردی «هرمز»

گذرگاه تاریخی در گذر تاریخ

باید دانست که مقررات بین‌المللی در شرایطی تصویب و به مرحله اجرا گذاشته می‌شود که همه امضاکنندگان از حقی مساوی برخوردارند و قاعدتاً هیچ کس نمی‌تواند از حقوق توافق شده به منظور آسیب رساندن به دیگر امضاکنندگان استفاده کند. اما اگر قرار باشد استناد به برخی مفاد قراردادهای بین‌المللی، مستمسکی برای انکار یک حق تاریخی باشد، بی‌شک رعایت حقوق ملی بر حقوق بین‌المللی ارجحیت خواهد داشت

یکی از پیچیده‌ترین مباحث حقوقی، نوع حق عبور کشتی‌های خارجی (اعم از تجاری و نظامی) از تنگه هرمز است. کنوانسیون ۱۹۵۸ ژنو (که دولت ایران آن را تصویب کرده و عضویت کامل دارد)، رژیم «عبور بی‌ضرر» را برای تنگه‌های بین‌المللی به رسمیت می‌شناسد. در این رژیم، کشتی‌های جنگی خارجی باید پیش از عبور مجوز دریافت کنند، زیردریایی‌ها ملزم هستند روی سطح آب حرکت کرده و پرچم خود را به اهتزاز درآورند و پرواز هواپیماهای نظامی از فراز تنگه ممنوع و نیازمند مجوز صریح کشور ساحلی است. از سوی دیگر، کنوانسیون ۱۹۸۲ جامائیکا، رژیم جدیدی به نام «عبور ترانزیت» را برای تنگه‌های بین‌المللی وضع کرد که آزادی عمل بسیار وسیع‌تری (تقریباً مشابه با حق زیردریایی آزاد در پهنه اقیانوس‌ها) به ناوگان نظامی و زیردریایی‌های خارجی می‌دهد. جمهوری اسلامی ایران کنوانسیون ۱۹۸۲ را امضا کرده، اما آن را به تصویب مجلس نرسانده است (برای ایران تعهد قطعی و الزام‌آور ندارد). افزون بر این، ایران در زمان امضای این کنوانسیون، با صدور یک بیانیه تفسیری مهم اعلام کرد رژیم نوین «عبور ترانزیت» را صرفاً برای کشورهای عضو این کنوانسیون نافذ و معتبر می‌داند. در قبال کشورهای غیرعضو (مانند ایالات متحده آمریکا که کنوانسیون ۱۹۸۲ را تصویب نکرده است)، قویاً تأکید دارد که همچنان رژیم حقوقی سختگیرانه‌تر، یعنی «عبور بی‌ضرر» بر اساس حقوق عرفی و کنوانسیون ۱۹۵۸ اجرا می‌شود.

با پیروزی انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷ خورشیدی، دکترین نظامی، ساختار دفاعی و سیاست خارجی ایران دچار دگرگونی بنیادین شد. خروج ایران از بلوک متحدان غرب و اتخاذ سیاست مستقل مبتنی بر اصل «نه شرقی، نه غربی»، نگاه به امنیت خلیج فارس و تنگه هرمز را از یک رویکرد نیابتی (ژاندارمری برای منافع غرب) به یک رویکرد کاملاً مستقل، ملی و مبتنی بر بازدارندگی بومی تغییر داد. در طول دوران دفاع مقدس هشت ساله و به‌ویژه در دوران معروف به «جنگ نفتکش‌ها» در دهه ۱۹۸۰ میلادی، تنگه هرمز به کانون تقابلات نظامی و ژئوپلیتیک تبدیل شد. ایران در این دوران تلاش کرد با کنترل دقیق تنگه و اعمال حق بازرسی کشتی‌های تجاری عبوری، مانع از ارسال سلاح، مهمات و کمک‌های مالی به رژیم صدام شود. این اعمال حاکمیت، با مداخله مستقیم نظامی ایالات متحده و عملیات اسکورت نفتکش‌های کویتی (عملیات اراده جدی) همراه شد که به درگیری‌های مستقیمی در آب‌های خلیج فارس و حوالی تنگه هرمز انجامید.

پس از پایان جنگ، جمهوری اسلامی ایران با درک تهدیدات نامتقارن و برتری تکنولوژیک ناوگان‌های فرماندهی‌های، راهبرد دفاعی خود را در تنگه هرمز مورد بازبینی اساسی قرار داد. این راهبرد براساس تقسیم کار میان توانمندی‌های کلاسیک نیروی دریایی ارتش و دکترین نامتقارن نیروی دریایی سپاه پاسداران بازتعریف شد. امروزه، استقرار شبکه درهم‌تنیده‌ای از سامانه‌های موشکی کروز ساحل به دریا، توسعه ناوگان انبوه قایق‌های تندرو موشک‌انداز، بهره‌گیری از مین‌های دریایی پیشرفته، زیردریایی‌های بومی (کلاس غدیر و فاتح) و سامانه‌های پهنای رزمی و شناسایی، حضور ایران را در سراسر خطوط ساحلی تنگه هرمز و جزایر خلیج فارس به یک واقعیت نظامی غیرقابل انکار و یک قدرت بازدارنده پلانماز تعریف کرده است. دکترین فعلی ایران در تنگه هرمز بر پایه مفهوم «امنیت برای همه یا هیچ‌کس» استوار است؛ به این معنا که تا زمانی که جمهوری اسلامی ایران بتواند به‌طور آزادانه منابع انرژی و نفت خود را صادر کند و از این آبراه حیاتی بهره‌مند شود، امنیت عبور و مرور تجاری برای دیگران نیز با اقتدار تأمین خواهد شد. این دکترین، اعمال حق حاکمیت و دفاع مشروع در برابر

یک نیروی دریایی کارآمد، مانع از واکنش جدی و سریع ایران به این تجاوز شد. در نتیجه، پرتغالی‌ها بیش از یک قرن بر تنگه هرمز تسلط یافتند و قلعه‌های نظامی مستحکمی در جزیره هرمز، قشم و گامبرون (بندرعباس فعلی) بنا کردند. با تثبیت قدرت امپراتوری صفوی و روی کار آمدن شاه عباس یکم، رویکرد ایران به آب‌های جنوب تغییر کرد. شاه عباس با اتخاذ یک سیاست خارجی واقع‌گرایانه و بهره‌گیری هوشمندانه از رقابت میان قدرت‌های اروپایی، با کمپانی هند شرقی بریتانیا متحد شد. در سال ۱۶۲۲ میلادی، نیروهای پیاده‌نظام ایران به فرماندهی امام‌قلی‌خان (حاکم مدبر فارس) و با پشتیبانی لجستیکی و دریایی کشتی‌های انگلیسی، به اشغال ۱۱۵ ساله پرتغالی‌ها پایان دادند. جزیره هرمز آزاد شد و بندر گامبرون به افتخار این پیروزی، «بندرعباس» نام گرفت. این رویداد، نقطه عطف تاریخ حضور ایران در تنگه هرمز محسوب می‌شود که نشان‌دهنده اراده حاکمیت ملی برای حفظ یکپارچگی سرزمینی و اخراج بیگانگان از این آبراه راهبردی در همه ادوار تاریخی است. با این پیروزی، کنترل تنگه هرمز بار دیگر و به‌طور کامل در اختیار دولت مرکزی ایران قرار گرفت.

تکاپوهای عصر افشاریه، زندیه و قاجار

پس از سقوط صفویان و بروز هرج‌ومرج در کشور، نادرشاه افشار نخستین فرمان‌روایی بود که با نگاهی بلندپروازانه تلاش کرد یک نیروی دریایی بومی، منظم و قدرتمند برای ایران تأسیس کند. او با استخدام کارشناسان خارجی (نظیر جان التون انگلیسی)، خرید کشتی از اروپایی‌ها و احداث کارخانه کشتی‌سازی در بوشهر، سعی در بسط قدرت ایران بر سراسر خلیج فارس، دریای عمان و تنگه هرمز داشت. نادرشاه موفق شد برای مدتی کوتاه، شورش‌های محلی را در عمان و سواحل جنوبی سرکوب کند، اما با قتل او، این پروژه راهبردی ناتمام رها شد. در دوران زندیه، کریم‌خان زند رویکردی متفاوت اتخاذ کرد. او تمرکز خود را بیشتر بر رونق تجارت از طریق بندر بوشهر قرار داد و از درگیری‌های دریایی گسترده پرهیز کرد. در این دوره، تعاملات کج‌درومیز با بریتانیایی‌ها و هلندی‌ها در آب‌های خلیج فارس جریان داشت، اما نیروی دریایی مستقلی که بتواند اعمال حاکمیت قطعی بر تنگه هرمز داشته باشد، وجود نداشت. دوران قاجار، مقارن با توسعه قدرت استعماری انگلیس بر آب‌های اقیانوس هند و خلیج فارس بود. ضعف شدید نظامی، ناتوانی در توسعه فناوری، فساد دربار و فقدان هرگونه نیروی دریایی کارآمد در ایران، فضا را برای جولان انگلیسی‌ها فراهم کرد. آن‌ها در اوایل قرن نوزدهم، به بهانه مبارزه با دزدان دریایی، با شیوخ سواحل جنوبی قراردادهای تحت‌الحمایگی متعدد امضا و عملاً آن‌ها را مستعمره خود کردند.

در این دوره، بریتانیا کنترل نظامی و تجاری تنگه هرمز را در دست گرفت. حاکمیت سرزمینی ایران بر سواحل

و هرمز اردشیر اشاره کرد. ساسانیان نه‌تنها بر سواحل شمالی تنگه هرمز تسلط مطلق داشتند، بلکه قدرت ایران را در سواحل جنوبی حفظ کردند و اداره تنگه کاملاً در اختیار ایرانیان قرار داشت. شاپور دوم ساسانی ملقب به «ذوالاکتاف»، با تجهیز ناوگانی قدرتمند، به سرکوب دزدان دریایی در منطقه پرداخت و امنیت تنگه هرمز را برای تجارت بین‌المللی تضمین کرد. در این دوران، حضور نظامی و تجاری مستمر ساسانیان در منطقه، نشان‌دهنده درک عمیق استراتژیک آن‌ها از اهمیت این شاهراه آبی در اقتصاد ایران و منطقه بود.

تنگه هرمز در ایران پس از اسلام

با ورود اسلام به ایران در اواسط قرن هفتم میلادی و فروپاشی حکومت ساسانی، کنترل متمرکز و یکپارچه بر آب‌های جنوب برای مدتی از دست رفت و جای خود را به حکمرانی‌های محلی، پراکنده و البته با ریشه‌های ایرانی داد. دریانوردان ایرانی و بنادر باستانی همچون سیراف، کیش و هرمز قدیم (در میناب امروزی)، همچنان قطب‌های اصلی تجارت دریایی بین شرق (چین و هند) و غرب (خاورمیانه و شرق آفریقا) باقی ماندند. در قرون میانه اسلامی، پدیده‌های سیاسی-اقتصادی به نام «ملوک هرمز» یا پادشاهی هرمز شکل گرفت. خاستگاه اولیه این پادشاهی در سواحل سرزمین اصلی ایران و در حوالی میناب بود، اما بعدها به دلیل ناامنی‌های ناشی از حملات مغولان و دزدان دریایی، مرکزیت آن به جزیره «هرمز» منتقل شد. این حکومت محلی که خراج‌گزار حکومت‌های مرکزی ایران (مانند ایلخانیان، مظفریان و تیموریان) بود، توانست یک شبکه تجاری قدرتمند و ثروتمند در تنگه هرمز ایجاد کند. در این دوران، جزیره هرمز به یکی از ثروتمندترین، پررونق‌ترین و متمدن‌ترین مراکز تجاری جهان تبدیل شد. ناوگان حکمران محلی، امنیت تردد در تنگه را تأمین می‌کرد و کشتی‌های تجاری ملزم به پرداخت حق عبور و عوارض گمرکی به ایران بودند. این دوره نشان‌دهنده تداوم حضور مؤثر و بومی ایرانیان در مدیریت یک شاهراه جهانی، حتی در غیاب یک دولت مرکزی مقتدر است.

احیای حاکمیت ایران در دوره صفویه

اهمیت اقتصادی و موقعیت بی‌نظیر ژئوپلیتیک هرمز در اوایل قرن شانزدهم میلادی، همزمان با عصر اکتشافات جغرافیایی، پای دولت‌های استعمارگر اروپایی را به خلیج فارس باز کرد. آلفونسو د آلبوکرک، دریاسالار پرتغالی، با درک این واقعیت استراتژیک که «هر قدرت دریایی که بر سه نقطه هرمز، عدن و مالاکا مسلط باشد، تجارت جهان را در دست خواهد داشت»، در سال ۱۵۰۷ میلادی با ناوگانی مجهز به توپخانه، به جزیره هرمز حمله برد و آن را اشغال کرد. در این مقطع، دولت تازه‌تأسیس صفوی درگیر جنگ‌های مرزی با عثمانی‌ها و ازبکان بود و فقدان

جواد نوائیان رودسری | تنگه هرمز، به‌عنوان یکی از راهبردی‌ترین، حساس‌ترین و حیاتی‌ترین آبراهه‌های جهان، در قرن‌های متمادی و ادوار تاریخی همواره نقطه تلاقی منافع اقتصادی، تجاری و نظامی قدرت‌های منطقه‌ای و جهانی بوده است. این تنگه راهبردی، به عنوان بخشی از ایران، پیوندی ناگسستنی و تاریخی با کشور ما دارد. مالکیت ایران نسبت به تنگه هرمز، مربوط به یکی دو قرن اخیر نیست، از جایی که تاریخ ایران آغاز می‌شود، می‌توان این ارتباط و مالکیت را رهگیری و آن را تا روزگار کنونی دنبال کرد. تنگه هرمز، همیشه مکانی خبرخیز و مهم در تاریخ بوده است؛ چه روزگاری که قلب تجارت جهان در آن می‌تپید و مسیر دستیابی شرق و غرب را به بندر راهبردی سیراف فراهم می‌کرد و چه امروز که نبض انرژی و اقتصاد جهانی در آن می‌تپد و کوچک‌ترین تغییری در وضعیت تنگه، عالم را با بحرانی عمیق روبه‌رو می‌کند. این روزها که ایران، اقتدار و تسلط چند هزار ساله خود را بر تنگه هرمز به جهانیان یادآوری می‌کند و از آن به مثابه سلاحی کارآمد برای دفاع از کیان ملی خود بهره می‌برد، پرداختن به تاریخ و سرگذشت این تنگه تاریخی، هم جذاب است و هم لازم. لازم از این نظر که به فرزندان این سرزمین، پیشینه شکوهمند ملک آبا و اجدادیشان را خاطرنشان و برای پایمردی‌ها و ایستادگی‌ها، دلیلی در کنار دیگر دلایل مقدس و مستدل فراهم می‌کند. آنچه در ادامه می‌خوانید، مروری بر این سرگذشت سرفرازانه است.

روزگار باستانی «تنگه هرمز»

برای درک درست حق تاریخی ایران در تنگه هرمز، باید به هزاران سال پیش و سپیده‌دم تمدن بشری در فلات ایران و میان‌رودان بازگشت. تاریخ دریانوردی و حضور اقوام ایرانی در سواحل خلیج فارس و دهانه تنگه هرمز، ریشه‌هایی عمیق، حتی در دوره پیش از تاریخ دارد. با این حال، آنچه در عصر تاریخی قابل مطالعه و بررسی به نظر می‌رسد، از این قرار است:

۱/ تمدن عیلام و نخستین دریانوردی‌ها:

تمدن عیلام، به‌عنوان یکی از کهن‌ترین تمدن‌های فلات ایران، نخستین گام‌ها را برای بهره‌گیری از ظرفیت‌های دریایی خلیج فارس برداشت. عیلامی‌ها از بنادری مانند «لیان» (بوشهر امروزی) برای برقراری ارتباط تجاری با تمدن‌های «دیلمون» (در بحرین کنونی)، «مگان» (در عمان امروزی) و تمدن دره سند استفاده می‌کردند. در این دوران، تنگه هرمز به‌عنوان یک گذرگاه طبیعی، مسیر حرکت کشتی‌های بادبانی کوچک بود که مواد معدنی، چوب و ادویه را جابه‌جا می‌کردند. اگرچه در این مقطع نمی‌توان از یک حاکمیت سیاسی متمرکز بر تنگه سخن گفت، اما حضور دریانوردان بومی فلات ایران در این آبراه، سنگ‌بنای آشنایی ایرانیان با اهمیت استراتژیک آن را فراهم آورد.

۲/ هخامنشیان و حضور نظامی ایران در تنگه هرمز:

هخامنشیان پس از به قدرت رسیدن، تصمیم به توسعه نیروی دریایی خود گرفتند و برای نخستین بار در تاریخ، یک نیروی دریایی منسجم تأسیس کردند. دارپوش یکم با توجه به شرایط آن عصر، به‌ویژه شرایط اقتصاد جهانی، دستور کاوش در آب‌های جنوبی برای یافتن مسیرهای جدید تجاری را صادر کرد. او ناوگانی را مأمور کرد تا از دهانه رود سند حرکت کرده، با عبور از دریای عمان و تنگه هرمز، سواحل خلیج فارس را دور بزند و به دریای سرخ و مصر برسد. این سفر اکتشافی که در حدود سال ۵۱۵ پیش از میلاد انجام شد، اطلاعات ذی‌قیمتی از تنگه هرمز و سواحل آن در اختیار حکومت ایران قرار داد و موجب شکل گرفتن نگاهی ژئوپلیتیک در ذهن زمامداران ایران درباره مسئله تنگه هرمز و مسیر دریایی جنوب ایران شد. اوج این نگاه ژئوپلیتیک، در ایجاد کانال سوئز باستان (ترعه دارپوش) تجلی یافت که عملاً خلیج فارس و تنگه هرمز را از طریق دریای سرخ به دریای مدیترانه متصل می‌کرد. در این دوران، امنیت تنگه هرمز به‌طور مستقیم توسط ناوگان هخامنشی و پادگان‌های ساحلی ساتراپ‌های جنوبی (مانند ساتراپ ماکا یا مکران) تأمین و هرگونه دزدی دریایی با سرکوب شدید مواجه می‌شد. تنگه هرمز در عصر هخامنشی، شاه‌رگ تجارت شرق و غرب بود و ایران بر آن حاکمیت بلامنازع داشت.

۳/ اشکانیان و سودای رقابت تجاری:

در دوران حکومت اشکانیان، اگرچه تمرکز نظامی بیشتر بر مرزهای غربی و مقابله با امپراتوری روم بود، اما خلیج فارس و تنگه هرمز همچنان اهمیت تجاری خود را حفظ کرد. اشکانیان از طریق حاکمان دست‌نشانده محلی در جنوب، نظیر پادشاهی «میسان» (خاراسن)، بر تجارت دریایی نظارت داشتند. در این دوره، با توجه به تسلط رومیان بر مسیرهای زمینی، جاده ابریشم دریایی که از تنگه هرمز عبور می‌کرد، اهمیت مضاعفی یافت. بازرگانان ایرانی در این عصر، انحصار تجارت ادویه و ابریشم را در خلیج فارس به دست داشتند و با کنترل تنگه هرمز، از کشتی‌های تجاری هند و چین عوارض گمرکی دریافت می‌کردند.

۴/ ساسانیان و مقوله مهندسی بنادر:

حضور ایران در تنگه هرمز طی دوران ساسانیان به اوج خود رسید. فرمانروایان ساسانی، به‌ویژه اردشیر بابکان و شاپور دوم، با درک تهدیدهای ناشی از قبایل مهاجم منطقه و دزدان دریایی، شبکه‌های یکپارچه‌ای از تجارت دریایی و پدافند ساحلی را پایه‌گذاری کردند. اردشیر بابکان بنادر متعددی در سواحل خلیج فارس احداث کرد که از جمله آن‌ها می‌توان به تجدید بنای ریشهر، تأسیس بندر سیراف

یادداشت

مهدی حسن‌زاده

مبارزه پای میز مذاکره

از سال ۱۳۸۲ تاکنون تجربه بیش از ۲۰ سال انواع مذاکرات در موضوعات هسته‌ای و اکنون در موضوع جنگ تحمیلی سوم، نشان داده برخی رویکردهای غلط در فضای اجتماعی و سیاسی داخلی تکرار می‌شود. اگرچه همبستگی ملی و صدای واحد ایرانیان که هر شب در تجمعات خیابانی شنیده می‌شود مذاکره‌کنندگان را ادامه رزمندگان جبهه‌ها تصویر می‌کند اما در هر حال شاهد شنیده شدن تک مضراب‌هایی در برخی جمع‌ها و برخی صفحات فضای مجازی هستیم که فراتر از تردید و نقد، انگشت اتهام را به سمت مذاکره‌کنندگان نشانه‌رفته‌است.

اگر به‌اندیشه‌ومبنای سیاسی رهبر شهیدانقلاب‌بازگردیم، می‌بینیم آنچه خط قرمز این معلم بزرگ جامعه ایران بود، بیعت کردن و تن دادن به ذلت در برابر فردی چون ترامپ بود که در آخرین سخنرانی ایشان با ذکر جمله معروف حضرت سیدالشهدا(ع) در رد بیعت با امثال یزید و تسری آن به امروز و مواجبه‌ای که جمهوری اسلامی ایران با ترامپ جنایتکار دارد، نمود داشت. پس در حقیقت آنچه در سیاست خارجی مدنظر رهبر شهید انقلاب و امام راحل خط قرمز است تن دادن به تسلیم است. از همین روچون در مقطعی از تاریخ، مذاکره با آمریکا به معنای تسلیم شدن به خواسته‌های استکباری این کشور بود، خط قرمز محسوب می‌شد اما واضح است اگر مذاکره با آمریکا از موضع قدرت وپس از شکست دادن تهاجم این کشور وبا هدف تکمیل خواسته‌های مشروع جمهوری اسلامی ایران و توسط افرادی امین صورت گیرد، به‌هیچ‌وجه در ضدیت با رویکرد رهبر شهید انقلاب نیست. صدا البته مردمی که نگران از مکر آمریکا هستند، ممکن است نگران سرنوشت مذاکرات و تکرار برخی اشتباهات گذشته باشند و از این رو شاید لازم باشد سطحی از اطلاع‌رسانی درباره مذاکرات دور گذشته صورت گیرد که البته سخنگوی محترم وزارت خارجه پس از پایان مذاکرات توضیحاتی داد اما در هر حال، اقتضای مذاکرات در شرایط حساس فعلی که شرایط جنگی محسوب می‌شود و صرفاً توقف آتش صورت گرفته، ممکن است احتیاط در اطلاع‌رسانی را ایجاد کند اما در صورت امکان باید برای ابهامات و دغدغه‌هایسایخ‌هایی تدارک دید.

با این حال، آنچه امروز به‌عنوان وظیفه‌ای ملی بر دوش همه ما گذاشته شده، تداوم راه رهبر شهید انقلاب و توصیه مؤکد ایشان به حفظ وحدت و پرهیز از تخریب است. همچنین پیام هتته گذشته رهبر معظم انقلاب حضرت آیت‌الله‌سیدمجتبی حسینی خامنه‌ای نیز بر حفظ همین گوهر گرانبه‌ای وحدت تأکید داشت و اصل مذاکره را به‌عنوان بخشی از نقشه مقابله با دشمن تصویر می‌کرد. به‌ویژه در شرایطی که سکان دار مذاکرات، فردی است که در این جنگ، مرد و مردانه پای کار میدان بوده و سال‌ها همنشینی در محضر شهدای ازجمله رهبر شهید انقلاب و شهید حاج قاسم سلیمانی از او فردی مقاوم در برابر تهدید دشمن ساخته است، باید مورد اعتماد کامل همه احاد ملت باشد. خود مردم به‌خوبی دوست و دشمن و خادم و خائن را تشخیص می‌دهند و فرزند برومند خود را امین و مورد اعتماد خود می‌دانند اما باید مراقب تخریب‌ها و معدود صداهای اختلاف‌فرافکنی که همواره به‌خادمان این ملت، حتی به فرماندهان شهیدنیرویهای مسلح‌اتهام‌فابیت‌طلبی می‌زند، باشند تا همچنان شاهد صدای واحد در دفاع از ایران باشیم.

رصد

یوسف عزیزی بازداشت شد

از ویرجینیا تا لوئیزیانا؛ داستان ربایش سیاسی یک پژوهشگر ایرانی در آمریکا

محسن فاطمی‌نژاد، یوسف عزیزی، دانشجوی سال آخر دکتری سیاست‌گذاری عمومی دانشگاه ویرجینیا تک، صبح سه‌شنبه ۱۴ آوریل مقابل منزلش در ویرجینیا توسط مأموران اداره مهاجرت و گمرک آمریکا بازداشت شد. او دارای ویزای دانشجویی معتبر است و هیچ نقض یا تخلفی در پرونده مهاجرتی‌اش ثبت نشده، با این حال تا ساعات انتشار این گزارش هنوز نتوانسته با وکیل خود دیدار کند. نیروهای اداره مهاجرت آمریکا به او اطلاع داده‌اند به‌زودی به اردوگاه بازداشت اتباع غیرقانونی در ایالت لوئیزیانا منتقل خواهد شد. این بازداشت در حالی صورت می‌گیرد که وظیفه اصلی اداره مهاجرت و گمرک آمریکا، برخورد با مهاجران غیرقانونی است، نه دانشجویانی با ویزای معتبر. عزیزی از چهره‌های شناخته‌شده رسانه‌ای فارسی‌زبان به‌شمار می‌رود که صدها مناظره و گفت‌وگو در رسانه‌ها داشته و از صداهای مخالف جنگ و تحریم‌های گسترده علیه مردم ایران بوده است. او بارها از موضع کارشناسی، سیاست‌های جنگ‌طلبانه و فشار اقتصادی بر ایران را نقد و از حقوق مردم کشورش دفاع کرده است. روزنامه قدس نیز باهامیزبان گفت‌وگو با این پژوهشگر بوده است. نکته جالب این است که بلافاصله پس از بازداشت، تمام صفحات مجازی او در یوتیوب و تلگرام مسدود شد. این اقدام هم‌زمان تصویری نگران‌کننده از سانسور سازمان‌یافته ارائه می‌دهد. بسیاری از ناظران، ازجمله روزنامه‌نگار آمریکایی مکس بلومنثال، این بازداشت را «ربایش سیاسی» خوانده و آن را مستقیماً به انتقادهای عزیزی از جنگ اسرائیل علیه فلسطین و موضع‌گیری‌های ضدجنگ او مرتبط دانسته‌اند.

در حالی که دولت ترامپ بارها از «آزادی بیان» به‌عنوان ارزش آمریکایی یاد کرده، این پرونده نشان می‌دهد این آزادی ظاهر آفت‌تاب زملی معتبر است که متفاجع‌لای اسرائیل و سیاست‌های جنگ‌طلبانه را تهدید نکند. پاک کردن کامل آثار دیجیتال یک پژوهشگر و کارشناس سیاست عمومی، بیش از هر چیز دیگری، عمق فاشیسم پنهان در «قلب لیبرالیسم» را آشکار می‌کند. خانواده و حامیان عزیزی خواستار شفافیت فوری، دسترسی به وکیل و آزادی او شده‌اند. همچنین کارزار جمع‌آوری امضا با عنوان «Release Yousof from ICE detention» خطاب به ایلهان عمر و دیگر تصمیم‌گیران آغاز و خواستار بررسی عادلانه و آزادی فوری او شده‌است. این کارزار تأکید دارد وقتی هیچ‌تخلف قانونی واضحی وجود ندارد، باید پرسید بازداشت او بر چه اساسی انجام شده و این پرونده فراتر از یک فرد، نگرانی‌های جدی درباره فرایند قانونی و مرز بین قانون و سیاست را مطرح می‌کند.

محمد عطریانفر، عضو شورای اطلاع‌رسانی دولت در گفت‌وگو با قدس مطرح کرد

یکی از ثمرات خون پاک رهبر شهید انقلاب کاهش گسست‌های سیاسی و اجتماعی بود

تنظیم: حانیه موسوی
مرد سرد و گرم چشیده‌عالم رسانه که در کنار فعالیت‌های رسانه‌ای، حضور در شورای مرکزی حزب کارگران و عضویت شورای شهر تهران را نیز در کارنامه دارد، این روزها در کسوت عضو شورای اطلاع‌رسانی دولت فعالیت می‌کند و تجربه کار رسانه‌ای یک کم‌کار دولت در حوزه رسانه است. با محمد عطر یانفر در سفری که به مشهد داشت، هم کلام شدیم و تحلیل وی را از ضرورت‌های رسانه‌ای پیش روی کشور در دوران جنگ و توقف آتش جویا شدیم. مشروح گفت‌وگوی قدس با عطر یانفر را در ادامه می‌خوانید.

تحول مهم به رسمیت شناختن اعتراضات

من فکر می‌کنم آیت‌الله العظمی خامنه‌ای هدیه‌ای بود که خدا از ما گرفت و در ازای آن، چیز بزرگی را تقدیم کرد و آن این بود که اگر به گذشته سیاست، امنیت و خدمت در دولت ایران نیم‌نگاهی بیندازیم متأسفانه به دلیل یک دوره مقاومتی که از سوی ملت و حاکمیت صورت گرفته بود در دنیای پر از وحشت کنونی مردم ایران و شهروندان ما دچار دغدغه‌ها و گلایه‌های بسیار گسترده‌ای شده بودند و این حجم از گلایه‌مندی‌ها به‌حدی بود که رهبر شهید انقلاب چند ماه پیش از شهداتشان این نکته را یادآور شدند و تأکیدشان بر این بود که باید اعتراضات را به رسمیت بشناسیم. این بیان در ادبیات سیاست‌ورزانی مثل ما نقل همیشه‌گی مجالس بوده و هست، اما اینکه مقامی مهم که تکیه‌گاه این کشور بوده است این اعتراضات را به رسمیت بشناسد، دلالت بر این دارد که در برابر مردم خودمان، پاسخی درست ارائه کنیم، به این معنا که باید دغدغه‌های آن‌ها را برطرف کنیم.

ثمره خون پاک رهبر شهید انقلاب در کاهش گسست مردم و حاکمیت

این گلایه‌مندی‌ها و اعتراضات به‌حدی بود که براساس نظرسنجی‌هایی که انجام شده بود یک گسست نیرومند، گسترده و نگران‌کننده بین نظام سیاسی و مردم ما شکل گرفته بود و طبعاً در طول سه‌دهه، دشمنان ایران هم از این فرصت‌ها برای عمیق‌تر کردن این گسست اجتماعی استفاده می‌کردند. تصور می‌کنم این حادثه مهمی که رخ داد و شهادت بزرگ‌زیده خاندون که رهبر ایران بود برای این امر بود و در واقع خون رهبر شهید انقلاب، مابه‌ازایی داشت و آن این بود که دوباره رهبر ایران را به‌دام نظام بزرگ‌زیده خود برگرداند.

اگرچه نظام، خود محصول ملت بوده است اما این فرصت‌های نگران‌کننده که بر سر ملت ما رفت و این فاصله‌ها که میان ملت و بین‌شهریاران و شهروندان برقرار کرده بود نگرانی‌هایی را برای آینده نظام سیاسی رقم زد. این قربانی بزرگ، قربانی ازجمندی بود که ثمره بسیار مهمی داشت؛ ثمره آن این بود امروز در نقطه‌ای با هم سخن می‌گوییم که هیچ دغدغه‌ای برای امنیت داخلی نداریم، در حالی که سال گذشته و حتی بعد از نبرد ۱۲ روزه این دغدغه‌ها همچنان مطرح بود که اگر پاسخ درستی به جامعه‌نهمیم مردم با ما چه خواهند کرد؟ این عبارت «فدیناه بذب عظیم» در ادبیات عبادی ما بسیار مهم است و این نقطه آغاز بسیار درخشانی است که باید بسیار قردان آن باشیم.

تلاقی دونوع توافق در فضای خارجی و داخلی

ما در یک نقطه بسیار مهم از جنس توافق قرار گرفته‌ایم؛ اینکه آیا در نقطه توافق بین ما و کشورهای همسایه، توافق با ابر قدرت‌ها یا توافق میان کشورهای همسایه و دشمنان ما قرار داریم و این نقطه توافق آغاز شده، جواب مشخصی ندارد. آنچه قطعاً و مسلماً مهم است، توافق و حس همکاری و مهدلی است که میان نهاد قدرت در ایران و امر سیاست اجتماع اتفاق افتاده و این‌ها در هم تنیده شده و امروز ما را در یک نقطه مقاوم قرار داده است. چون جامعه و مطلوب ایرانی همواره درصدد این است که حاکمیت به او خدمت درست ارائه بدهد، امکانات او فراهم باشد، آینده او به‌درستی ترسیم شود و امید به زندگی جامعه را افزایش دهد. حوادثی که بر ملت گذشته به این معنا بود که ما به ازای مقاومتی که برای استقلال کشور صورت می‌گرفت؛ مردم ما باید این را درست می‌فهمیدند و در متن این نبرد و جنگ رمضان خوب آن را متوجه شدند.

ما امروز در نقطه‌ای قرار گرفته‌ایم که در مقوله سیاست خدمت از منظر دولت، امنیت و پایداری سیاسی منطقه‌ای و جهانی ما استوار شده و در این مقطع نیازمند کارگزاران و کارگردانان

نقش قدرتمند رسانه را به رسمیت بشناسیم

این نقطه تاریخی، ما را به یک همبستگی ملی، سیاسی، اجتماعی و منطقه‌ای می‌رساند و در واقعیت طبیعی خودمان

مستقر کرده است. باید تلاش کنیم پیامد این ماجرابی که از

سر گذرانیم را از دست ندهیم.

رسانه امروز نشان داده نقش مهمی در سیاست ورزی دارد. من در طول این ۴۰ روز که درگیر مبارزات گسترده با آمریکا و اسرائیل بودیم اگرچه نتوانمندی مختصری در حوزه رسانه داشتم اما گاهی که شبکه‌های اجتماعی را رصد می‌کردم وحشتناک دچار نگرانی می‌شدم و آن ناشی از تأثیرات ناخواسته‌ای بود که چرخش ذهن من در خلال این اخبار و ناخبرها هنرما آشفته می‌کرد.

بنا به همین استدلال می‌توانیم نقش قدرتمند رسانه‌ها را به رسمیت بشناسیم، در دنیای معاصر، امر حکمرانی نیازمند دو مؤلفه مهم است که تجربه بشر، آن‌ها را آموزش داده است؛ یکی امر سیاست و تبادل قدرت از معبر احزاب و نهادهای مدنی مهم ماست که وجه سیاسی آن می‌شود احزاب و این‌ها نقش مؤثری در حکمرانی دارند و به موازات سیاست و سیاست ورزی، رسانه‌ها که به‌عنوان یک پل و یک خط وثیق پیوند بین بدنه گستره عمومی مردم و نهادهای قدرت برقرار می‌کنند این نقش را در کنار احزاب برای حاکمیت باید عهده‌دار شوند.

ضرورت بازخوانی روش‌های سنتی پیشین برای سیاست‌ورزی آینده

در امر سیاست تجربه عمیقی نداریم و تجربه‌های ما تجربه‌های کوتاه مدت و بعضاً غیر عالمانه است و به‌روش دندناپزشکان تجربی، کمی در امر رسانه در یافت‌هایی پیدا کردیم، اما واقعیت این است ما می‌توانیم عالمانه امر رسانه را سامان دهیم و در اختیار مردم و سپس حاکمیت قرار دهیم. به موازات آن باید برسیم به اینکه دست به‌دست شدن قدرت به روش‌های سنتی پیشین، برای آینده جواب نخواهد داد و ما باید سیاست‌ورزی را برای آینده بازخوانی کنیم. هر کسی باید در جای خودش قرار بگیرد؛ تولیدکنندگان وظایف اجتماعی و فرهنگی و همین‌طور روحانیت باید نقش پدری خودش را داشته باشند. اقتصاد، نظامیان، امنیت و سیاست‌ورزان هم در جای خود باشند.

دخالت‌های نامورد قوا در وظایف یکدیگر سم‌مهلک است

دخالت‌های نامورد سم مهلک برای آینده سیاست در ایران است. رهبر شهید انقلاب در آخرین نشست خود با نمایندگان مجلس تذکرات بسیار مهمی به نمایندگان دادندو این در خاطر ما ماند. آقای قالیباف اشاره‌ای کرد که حضرت آقا، نمایندگان توقعاتی دارند که به‌من منتقل می‌کنند و دوست داشتند شما در جریان باشید و آن هم این است که چرا نهاد دولت حرف آن‌ها را چندان نمی‌شنود.

رهبر معظم در خطابه علنی خودشان نه تنها با این دغدغه نمایندگان همراهی نکردند بلکه آن‌ها را بازداشتند و گفتند «بارها به شما تذکر دادم، شما یک وظیفه حرفه‌ای دارید، باید قانون و برنامه مصوب و ابلاغ کنید و باید نظارت کنید و هر کجا هم دیدید که اشکالی هست باید سؤال کنید و نهایتاً استیضاح». ایشان دخالت تک تک نمایندگان را مردود اعلام کردند و این جزو مصیبت‌هایی است که حداقل از مجلس چهارم به بعد داریم. اگر آقایان، دولت و احزاب به جای طبیعی خودشان برگردند این موضوع رفع خواهد شد.

باید به سمت شکل‌گیری دویا سه حزب نیرومند برویم
آینده باید برود به سمت اینکه

فرصت را برای دویا سه حزب نیرومند فراهم کند، چون نهایتاً با تجربه جهانی که در اختیار داریم روش‌های خدمت به مردم با دویا حداکثر سه‌مدل تعریف شده است. اینکه چه چیزی را اصالت قرار دهیم، عدالت اجتماعی تولید و ثروتمندی است، این‌ها تعریف شده و باید از تجارب دنیا استفاده کنیم و اجازه دهیم احزاب سامان یافته شوند.

بخشی از تکالیفی که به‌ناحق و غیرمنطقی نهادم‌حترم شوری نگهبان خودش را متولی آن می‌داند و جزو تکالیفش نیست نظارت بر نحوه انتخاب و سبک و سنگین کردن آدم‌هایی است که واجد صلاحیت باشند؛ این جزو تکالیف احزاب است و باید خودشان این نقش را ایفا کنند.

ضرورت تعریف متناسب حق و تکلیف در حکومت‌داری

ما به این نقطه بسیار درخشان که ممکن است ما را دچار غرور کند، رسیدیم، باید خودمان را دچار پرهیز کنیم. خداوند تبارک و تعالی اصلی را در خلقت تعریف کرده به نام اصل حق و تکلیف، مسئولیت و اختیار. ذهن شما را معطوف می‌کنم به عبارتی در کلام‌الله مجید در آیه معروفی که در امر مربوط به حکمرانی معمولاً به آن استناد می‌کنیم «و نرید ان نمن علی الذین استضعفوا فی الارض». پایانه آیه دو گزاره بسیار مهم دارد و می‌گوید «نجعلهم ائمه و نجعلهم وارث». در واقع خداوند برای انسان و طبقات محرومی که می‌خواهد آن‌ها را به قدرت برساند یک جعل وراثت می‌کند و یک جعل امامت. امامت به‌مثابه مسئولیت و وراثت زمین به‌مثابه اختیار است و در واقع کسی که مسئولیت امامت را به عهده دارد باید اختیار کافی داشته باشد و کسی که اختیار دارد و زمین را به ارث می‌برد باید پاسخگو باشد. پس مقوله‌ای به نام امامت و وراثت که همان جعل است قرار داده که به مسئولیت و اختیار شباهت پیدا می‌کند و این باید در هر امری بر ما حاکم باشد و هرکسی در هر جایی که قرار می‌گیرد در برابر اختیاراتی که می‌گیرد باید پاسخگو باشد.

مواردی داشته‌ایم که مسئولیت هست ولی اختیار نیست و برعکس

ما در نظام سیاسی خودمان و در عرصه روند‌های اجرایی کشور در عرض ۴۷ سال نقاطی را داریم و به‌راحتی می‌توانیم روی آن انگشت بگذاریم که مسئولیت هست ولی اختیار نیست. مواردی هم می‌توانیم پیدا کنیم که اختیار هست و پاسخ‌گویی وجود ندارد. اگر این قاعده حاکم شود که هرکسی به‌جای خود؛ کشور سامان پیدا می‌کند. در پرده دوم هم جمهوریت نظام سیاسی ایران که نظام دوباره به مردمش پناه‌برد و مردم دوباره نظام را در آغوش خود پذیرفتند ان‌شاء‌الله آینده درخشان‌تری نسبت به گذشته داشته‌باشد. نهادهای سیاسی گریبان‌شان به دست چهره‌های شاخص آن‌هاست. رهبران سیاسی و کسانی که فهم و منزلتی بیش از نیروهای متعارف خودشان دارند در چنین مقطعی مأموریتی بسیار کلیدی و مهم دارند. متأسفانه ما در عرصه جامعه سیاسی خودمان مخاطبانی را به سمت خودمان جذب می‌کنیم و مسئولان ما معمولاً میلشان آن‌ها را به این هدایت می‌کنند که ستایش شوند و ستایش‌شوندگی را خیلی دوست دارند. در حالی که رهبران همیشه ستایش نمی‌شوند و در بزنگاه‌ها موظف‌اند اقداماتی را انجام دهند و تدابیری را اتخاذ کنند و چه بسا با مواجهه سنگین از سوی طرفدارانشان روبه‌رو شوند و در این نقطه، نظارت صادقانه، حق طلبانه و درست خودشان را نباید کتمان کنند یا نباید با ادبیات رسانه‌ای، خودشان را سانسور کنند.

وقتی چهره‌های سیاسی برای خوشایند هواداران از بیان حقیقت‌طرفه می‌روند

این نکته بسیار مهمی است و بسیار پیش آمده که در یک منازعه اجتماعی، رهبران سیاسی چون حس می‌کنند اگر حق را بیان کنند طرفداران خود را از دست می‌دهند، خودشان را کنترل کرده و وظیفه‌شان را انجام نمی‌دهند. ما در ادبیات اعتقادی‌مان روی این نکته تأکید می‌کنیم که می‌فرماید «بر عالمان و اندیشمندان و بر صاحبان قدرت اگر بدعتی ظاهر شود، عالمان و اندیشمندان موظف‌اند علم خودشان را ابراز و نسبت خودشان را با آن بدعت آشکار کنند». در واقع بر اساس ادبیات دینی ما باید در برابر این بدعت آشکار موضع‌گیری و مواجهه صورت‌بدهی و اگر نکنی لعنت‌خدا بر تو است. رهبران مادر هر سطحی متکی بر همان قاعده عقلی اختیار و تکلیف هستند و اینکه هرکسی باید در جای خودش باشد ملزم بر این ماجراست که اگر در این فرایند به جمع‌بندی روشنی رسیدی باید بیان حق کنی و طرفداران خود را به سمت آن حقیقت هدایت کنی و نقش هدایت‌گری همیشه‌با تشویق کردن نیست و چه بسا که فشارهای سنگینی هست. باز در ادبیات قرآنی هست که حضرت نوح در فرایند انجام رسالت نبوی، سخشن این است که احدی با ما همراهی نمی‌کند و شروع به نفرین می‌کند و کار به عذاب می‌کشد و این ناشی از این است که بیان حق داشته‌است.

اصول‌گرایی و اصلاح‌طلبی باید خود را باز یابی کند

در این نقطه تاریخی هم جریان اصلاح‌طلب و هم جریان اصول‌گرای ما، در عرصه اصول‌گرایی و اصلاح‌طلبی باید خودشان را باز یابی کنند و دست از تفرعن‌های گذشته‌شان بردارند و برگردند به اینکه تا زمانی که حرمت دارند اقدامات آن‌ها در مسیر تأمین منافع ملی تعریف بشود.

اگر در مقام خودستایی و خودشیفتگی؛ منافع جناحی بر منافع ملی رجحان پیدا کند، این آغاز شکست مجدد و این پیامی است که به نظر من همه شخصیت‌های سیاسی درسش را خوب گرفتند. تلاش کنیم این واقعیتی که خدا در اختیار ما قرار داده و این درس عبرت آموزی که گرفتیم را معنادار کنند و برای آینده ان‌شاء‌الله استفاده کنیم.

بازگرداندن هزینه فعالیت‌های فوق برنامه مدارس غیردولتی حق مردم است

عبدالله حسینی

آن دسته از مدرسی که بخشی از شهریه‌ها را برای فعالیت‌های فوق برنامه دریافت کرده‌اند توصیه می‌شود این بخش از پول‌ها به خانواده‌ها برگردد به شرط آنکه تا پایان سال تحصیلی این فعالیت‌ها انجام نشود

طاہرہ فجرادولہ | نماینده مردم مشهد و کلات در مجلس شورای اسلامی با حضور در موبک رسانه‌ای قدس با اشاره به اهمیت حضور مردم در خیابان‌ها عنوان کرد: شاهد حضور مردم و خلق حماسه‌ای مردمی بوده و هستیم و این موضوع طلب می‌کند بیش از گذشته در سطح مسئولان و نمایندگان مجلس برای حل مشکلات مردم در همه زمینه‌ها قدم برداشته شود.

احسان عظیمی‌راد در پاسخ به دغدغه خانواده‌ها برای برگزاری کنکورها و نحوه تأثیر معدل در آزمون سراسری اسما تصریح کرد: تلاش مسئولان کشور این است که هیچ تغییری در برگزاری آزمون‌ها پیش نیاید و آزمون‌های متوسطه اول، دوم و حتی کنکور برگزار شود، زیرا اگر تغییری در برگزاری این آزمون‌ها ایجاد کنیم، نظام آموزشی دچار اختلال می‌شود. شرایط کشور خاص است و بیشتر کلاس‌ها برگزار نمی‌شود یا برگزاری آن‌ها به صورت مجازی است و به طبع استرس‌هایی در این شرایط بر خانواده‌ها حاکم است که مسئولان کشور باید این موضوع را درک کنند.

وی ادامه داد: از مهرماه تاکنون بدترین وضعیت برگزاری کلاس‌ها را به دلیل ناترازی انرژی، برودت هوا، فتنه دی‌ماه و جنگ رمضان داشته‌ایم و کلاس‌های درس یا تعطیل یا به صورت مجازی برگزار شدند که وضعیت خوبی به لحاظ آموزشی و ارائه محتوای کتب درسی وجود ندارد به همین منظور باید از وقوع یک ناعدالتی آموزشی جلوگیری شود. سخنگوی کمیسیون آموزش در مجلس شورای اسلامی ادامه داد: بهترین تصمیم این است که شخص رئیس‌جمهور اعلام کند تأثیر معدل برای پایه‌های یازدهم در کنکور مثبت باشد تا برای کنکور سال آینده فرصت داشته باشیم میان مجلس و شورای عالی انقلاب فرهنگی جلساتی برگزار کنیم و تصمیم نهایی برای تأثیر قطعی معدل را داشته باشیم.

■ غفلت از سند تحول بنیادین آموزش و پرورش

عضو کمیسیون آموزش در مجلس شورای اسلامی در پاسخ به این پرسش که چگونه می‌توان از ظرفیت حضور دانش‌آموزان در تجمعات خیابانی بهره‌ بیشتری برد، توضیح داد: فتنه دی‌ماه در کشور یک زنگ خطر برای ما ایجاد کرد و آن این بود که متأسفانه حجم حضور دانش‌آموزان چه در سطح استان و چه در سطح کشور درصد بالایی را نشان می‌داد و میانگین کشوری آن ۱۷ درصد اعلام شد که این موضوع جای تحلیل و بررسی دارد.

عظیمی‌راد اضافه کرد: جای بسی تأسف است که قشر نوجوان با وجود اینکه آینده‌سازان این مملکت‌اند و انتظار می‌رود از این کشور، پرچم و رمز و بوم حمایت و پاسداری کنند تحت تأثیر تفکر غالب دشمن که ناشی از ترس، ناامیدی و تحریف واقعیت است قرار گرفتند. این موضوع

نشان داد باید بیشتر کار کنیم و برای نوجوانان و جوانان خود بیشتر وقت بگذاریم. در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش که بارها و بارها رهبر شهید انقلاب بر آن تأکید کرده بودند، ۶ ساحت وجود دارد که باید به طور واقعی کلمه آموزش داده شوند و بخش پرورشی این سند و نقش معلمان بسیار مورد تأکید است.

وی با بیان اینکه پس از تجاوز دشمن، خون رهبر شهید انقلاب و سایر شهدای جنگ در میان مردم حتی مخالفان نظام و رهبری جوششی ایجاد کرد که همه در حمایت از انقلاب، اسلام، کشور و پرچم کنار هم قرار گرفتند، تأکید کرد: این نشان می‌دهد ما بهترین مردم، خانواده‌ها، نوجوانان و جوانان را داریم که با هر فکر و اندیشه‌ای می‌توانند حول محور ولایت، انقلاب، اسلام، پرچم و وطن متحد شوند و این اتحاد نشان داد باید جدی‌تر کار کنیم، تعامل با خانواده‌ها و دانش‌آموزان بیشتر شود و مسئولان ایفای نقش بهتری داشته باشند تا گشایش‌ها برای مردم و کشور ایجاد شود.

نماینده مردم مشهد و کلات در مجلس شورای اسلامی افزود: باید معلمان مورد توجه قرار گیرند و آن‌ها هم به شکل پدانه‌تر و مادرانه‌تری دانش‌آموزان خود را مورد توجه قرار دهند تا در یک تلاش منسجم، تربیت واقعی ملی، دینی و اسلامی محقق شود و اگر این اتفاق بیفتد ما یک نسل آینده‌ساز خواهیم داشت. بسیاری از دانش‌آموزان در جریان این جنگ دشمن واقعی را شناختند یا در حال رسیدن به این شناخت هستند و به این نتیجه رسیده‌اند که شبکه‌های خبری فارسی‌زبان خارج‌نشین مطالب کذب منتشر می‌کنند و این واقعیت را می‌فهمند و به همین دلیل با اقتدار به عرصه حمایت از کشور پا گذاشته‌اند و می‌گذارند. عظیمی‌راد با تأکید بر اینکه ما باید این مدل جمع شدن مردم و الگوی حمایت از انقلاب و کین ایران را حفظ کنیم، تصریح کرد: پس از جنگ تحمیلی و پیروزی قطعی جمهوری اسلامی باید یک عرصه جدید از تحول تربیت، پرورش و رشد در حوزه آموزش و پرورش با نیت رشد به سمت تمدن‌سازی نوین اسلامی داشته باشیم.

■ بازگرداندن هزینه فعالیت‌های فوق برنامه مدارس غیردولتی حق مردم است

عضو کمیسیون آموزش در مجلس شورای اسلامی در پاسخ به گلایه برخی والدین درباره بازگرداندن شهریه مدارس غیردولتی عنوان کرد: در مورد مدارس غیردولتی

سلام، می‌خواستم درباره زندگی خیلی از شهروندان بگم که از موقع جنگ دچار مشکلات اقتصادی و معیشتی شدند و از هیچ جا هم حقوقی دریافت نمی‌کنند و بیکار بودن یا شدن. با این گرانی، زندگی فقط برای زنده ماندن میماند. از دولت درخواست کمک از طریق کالابریگ به این خانواده‌ها دارم چون صدایشان به جایی نمی‌رسد. البته دولت با یک بررسی فوری میتواند این خانواده‌ها را شناسایی کند و کمکی حالا مالی یا خدمات به‌شان داشته باشد. مثل زمان قدیم دیگه اعضای خانواده مثل برادر و... کمکی به این خانواده‌ها نمیتوانند بکنند چون خودشان هم کم مشکلات اقتصادی ندارند که کمک کنند. از دولت‌مردان تقاضای کمک داریم چون همین خانواده‌ها هر وقت لازم بود در صحنه حضور داشته و دارند و باید دولت در رفع نیازمندی آن‌ها کمکشان کند. با تشکر از تریبون مردمی قدس.

■ سلام، ۱۰ دلیل که تنگه باید مدیریت بشه: ۱- تنگه یعنی تضمین هسته‌ای، ۲- تنگه یعنی خداحافظی با تحریم، ۳- تنگه یعنی خداحافظ تورم ۴۰ یا ۵۰ درصدی، ۴- تنگه یعنی خداحافظ دلار، ۵- تنگه یعنی شکستن شاخ آمریکا، ۶- تنگه یعنی به زانو کشیدن تحریم‌کنندگان مانند اروپا، ۷- تنگه یعنی بالاتر از اتم، ۸- تنگه یعنی حق و توتو، ۹- تنگه یعنی بازوی پرتوان مقاومت، ۱۰- تنگه یعنی عزت یعنی قدرت یعنی شرف یعنی اقتصاد یعنی خودنمایشگر که این نعمت رودای یعنی قدرت بنده خدا بر کدخدا.

■ باسلام، چرا برای این‌هایی که یک نفر هستند، کالابریگ یک میلیونی مین؟ این میزان به چه کار آدم میاد؟ ■ سلام، لطفاً پیام من رو به گوش مسئول آب برسونید. در محله سیدی فکری بکنید برای شوری آب همیشه هر کی میفتد آب خونتون شوره، من متوجه نمیشدم؛ ولی امروز خیلی افتضاح بود. انگار آب نمک میخوری. بپسرم مشکل کلیه داره. آب زیاد میخوره، آب رو میجو شونم؛ ولی باز شوره. مگه میتونم با آب معدنی سیرش کنم؟ برای غذا درست کردن چکار کنم؟

■ سلام، خسته‌نباشید، لطفاً تا موقعی که آرامش کامل برنگشته، مدارس رو باز نکنید. واقعاً اوضاع نامعلومه و هر دقیقه امکان غافلگیری هستش. لطفاً به گوش مسئولان مربوط برسونید و تا حد امکان برنامه‌های داخلی رو از نظر سرعت قوی‌تر کنید. ■ با سلام، توی این اوضاع که هر روز مسئولان میگن همه کالاهایه و وفور هست، توی ۴۱ شهرک حجت یک هفته است دنبال روغن میگردم. یکی میگه بار نمیداد، یکی میگه بار هست توی کارتن؛ ولی گفتن باز نکنید تا قیمت معلوم بشه؛ روغن‌ها را انبار کردن و مردم حیران روغن بی‌رحمت به گوش مسئولین برسه. واقعاً عیبیه. ■ سلام، اگه حرفمون شنیده میشه، ما کف خیابونیم. حقوقی نداریم، شغلم آزاده و نیسان دارم. کارمند دولت پول بیت‌المال رو میگیره و مخالفه. باز نشسته‌ها از چند جا حقوق دارن. واقعاً انصافه؟ دخترم چهار ساله عقد کرده و پول جهازش رو ندارم؛ اما باز ما خانواده‌ها شب کف خیابونیم و به وطن پرستیمون افتخار میکنم.

■ سلام، صحبتون به خیر، در مورد پول خوابگاه که برای این ترم گرفتن و دانشگاه‌ها مجازی شده هم میشه پیگیری کنیم؟ توی این شرایط خیلی سخته پول بگیرن و پاسخو نباشن. چک داده بودیم، برداشت کردن.

خراسان شمالی

ثبت سفارش ۱۳ هزار تن کالا و تقویت ذخایر اساسی در استان

معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار خراسان شمالی از ثبت سفارش ۱۳ هزار تن کالا و تلاش برای تقویت ذخایر اساسی در بخش‌های مختلف غذایی استان خبر داد. هادی رجایی‌نیا در حاشیه شورای اداری خراسان شمالی به ایرنا اظهار کرد: با وجود شرایط جنگی، هیچ‌یک از اقدام‌های اجرایی در حوزه سرمایه‌گذاری و اقتصاد متوقف نشده و باز به دلیل اهمیت در اولویت برنامه‌های مدیریتی قرار داشت. وی با اشاره به اقدام‌های انجام‌شده در بخش تأمین و توزیع کالاهای اساسی، گفت: مدیریت و تسهیل‌گری مناسبی در بخش گمرک انجام شد و کالاهای مورد نیاز به‌موقع ترخیص شدند. در این مدت همچنین هزار و ۵۰۰ دستگاه حمل کالا از بندر برای استان فعال بود و ۱۳ هزار تن کالا ثبت سفارش شد.

معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار خراسان شمالی از ثبت سفارش ۱۳ هزار تن کالا و تلاش برای تقویت ذخایر اساسی در بخش‌های مختلف غذایی استان خبر داد. هادی رجایی‌نیا در حاشیه شورای اداری خراسان شمالی به ایرنا اظهار کرد: با وجود شرایط جنگی، هیچ‌یک از اقدام‌های اجرایی در حوزه سرمایه‌گذاری و اقتصاد متوقف نشده و باز به دلیل اهمیت در اولویت برنامه‌های مدیریتی قرار داشت. وی با اشاره به اقدام‌های انجام‌شده در بخش تأمین و توزیع کالاهای اساسی، گفت: مدیریت و تسهیل‌گری مناسبی در بخش گمرک انجام شد و کالاهای مورد نیاز به‌موقع ترخیص شدند. در این مدت همچنین هزار و ۵۰۰ دستگاه حمل کالا از بندر برای استان فعال بود و ۱۳ هزار تن کالا ثبت سفارش شد.

معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار خراسان شمالی از ثبت سفارش ۱۳ هزار تن کالا و تلاش برای تقویت ذخایر اساسی در بخش‌های مختلف غذایی استان خبر داد. هادی رجایی‌نیا در حاشیه شورای اداری خراسان شمالی به ایرنا اظهار کرد: با وجود شرایط جنگی، هیچ‌یک از اقدام‌های اجرایی در حوزه سرمایه‌گذاری و اقتصاد متوقف نشده و باز به دلیل اهمیت در اولویت برنامه‌های مدیریتی قرار داشت. وی با اشاره به اقدام‌های انجام‌شده در بخش تأمین و توزیع کالاهای اساسی، گفت: مدیریت و تسهیل‌گری مناسبی در بخش گمرک انجام شد و کالاهای مورد نیاز به‌موقع ترخیص شدند. در این مدت همچنین هزار و ۵۰۰ دستگاه حمل کالا از بندر برای استان فعال بود و ۱۳ هزار تن کالا ثبت سفارش شد.

خراسان جنوبی

جاده مرزی ماهیروود پس از ۱۷ سال تکمیل می‌شود

مدل موفق که با همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان اجرا شده، اکنون مورد توجه وزارت کشور قرار گرفته و قرار است به عنوان یک الگو در سایر مرزهای کشور نیز پیاده‌سازی شود. وی تصریح کرد: انتقال آب از رودخانه فراه به طول ۷۶ کیلومتر، گزینه‌ای بسیار به‌صرفه‌تر از انتقال آب دریاست که باید در کارگروه‌های تخصصی بررسی شود. در حوزه سلامت، بستر برای ساخت بیمارستان‌های خصوصی در مرز ماهیروود فراهم شده تا با مشارکت بخش خصوصی و سرمایه‌گذاران افغانستانی، قطب گردشگری سلامت در شرق کشور تقویت شود. هاشمی گفت: در ایام تجاوز دشمن، صادراتی به ارزش بیش از ۵۷ میلیون دلار در استان ثبت شد. وزیر کشور اختیارات ویژه‌ای به استان‌های مرزی تفویض کرده که یک فرصت طلایی برای گره‌گشایی از مشکلات قدیمی است.

استاندار خراسان جنوبی از جهش صادرات در ایام جنگ و بهره‌گیری از تفویض اختیارات ویژه برای توسعه استان خبر داد. به گزارش خبرنگاری تسنیم، سید محمدرضا هاشمی در جلسه شورای روابط خارجی استان گفت: پروژه جاده ماهیروود به فراه که ۱۷ سال مطلق مانده بود، اکنون با تخصیص بودجه‌های جدید جان گرفته است. تاکنون ۳ میلیون یورو آزاد شده و با پیگیری‌های انجام شده، ۱۰ میلیون یورو دیگر نیز برای اتمام قطعی این مسیر راهبردی اختصاص خواهد یافت تا نبض بازار فراه در دست تجار ایرانی قرار گیرد. رئیس شورای روابط خارجی استان به تحول در مدیریت مرزی اشاره کرد و افزود: با راه‌اندازی سامانه نوبت‌دهی هوشمند و افزایش ساعات کاری مرز تا ساعت ۲۲، محطلی رانندگان از پنج شب به یک شب کاهش یافته است. این

مدل موفق که با همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان اجرا شده، اکنون مورد توجه وزارت کشور قرار گرفته و قرار است به عنوان یک الگو در سایر مرزهای کشور نیز پیاده‌سازی شود. وی تصریح کرد: انتقال آب از رودخانه فراه به طول ۷۶ کیلومتر، گزینه‌ای بسیار به‌صرفه‌تر از انتقال آب دریاست که باید در کارگروه‌های تخصصی بررسی شود. در حوزه سلامت، بستر برای ساخت بیمارستان‌های خصوصی در مرز ماهیروود فراهم شده تا با مشارکت بخش خصوصی و سرمایه‌گذاران افغانستانی، قطب گردشگری سلامت در شرق کشور تقویت شود. هاشمی گفت: در ایام تجاوز دشمن، صادراتی به ارزش بیش از ۵۷ میلیون دلار در استان ثبت شد. وزیر کشور اختیارات ویژه‌ای به استان‌های مرزی تفویض کرده که یک فرصت طلایی برای گره‌گشایی از مشکلات قدیمی است.

مدل موفق که با همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان اجرا شده، اکنون مورد توجه وزارت کشور قرار گرفته و قرار است به عنوان یک الگو در سایر مرزهای کشور نیز پیاده‌سازی شود.

در سال گذشته ثبت شد

مصرف ۲۰۰ میلیون مترمکعب آب در ۹۳ شهر و ۲ هزار و ۲۵۳ روستای خراسان رضوی

به دلیل افت منابع آب زیرزمینی ناشی از ادامه پدیده خشکسالی و برداشت بی‌رویه از چاه‌های مجاز و غیرمجاز گفت: پنج واحد تصفیه آب با ظرفیت ۱۲ هزار و ۶۴۰ مترمکعب در شبانه‌روز در تعدادی از شهرها با هدف افزایش کیفی آب مشترکان راه‌اندازی شده است. امامی با تأکید بر افزایش سواد آبی در میان مصرف‌کنندگان، خاطرنشان کرد: این مهم با اجرای برنامه‌ها و استفاده از ظرفیت‌های فرهنگی در دستور کار قرار دارد.

در استان را حدود ۳۰ هزار کیلومتر اعلام کرد و از اصلاح و بازسازی ۲۱۶ کیلومتر شبکه و ۴۵ کیلومتر خط انتقال در مدت یاد شده در استان خبر داد و اظهار کرد: آب تولیدی در ۲ هزار و ۲۷۳ باب مخزن به ظرفیت ۸۷۵ هزار مترمکعب ذخیره شده و از طریق ۳۰ هزار کیلومتر خط انتقال و شبکه توزیع در اختیار یک میلیون و ۲۰۹ هزار و ۲۸۲ مشترک قرار گرفته است. وی با اشاره به کاهش کیفیت آب در برخی مناطق استان

مشترکان آب در خراسان رضوی طی سال گذشته حدود ۲۰۰ میلیون مترمکعب آب مصرف کردند. به گفته مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب خراسان رضوی این میزان آب از هزار و ۳۵۶ حلقه چاه، ۲۰۲ دهنه چشمه و ۷۵ رشته قنات در مدار برداشت توسط ۳ میلیون و ۲۸۴ هزار نفر جمعیت ساکن در ۹۳ شهر و ۲ هزار و ۲۵۳ روستای زیر پوشش این شرکت مصرف شده است. حسین امامی طول شبکه‌های توزیع و خطوط انتقال آب

وحدت ملی؛ فراتر از سلیقه‌های فردی

زندگی فردی و اجتماعی انسان همواره در معرض آسیب‌هایی قرار دارد که اگر به‌درستی شناخته نشوند، به‌تدریج روابط انسانی و فضای همدلی را تحت تأثیر قرار می‌دهند. برخی از این آسیب‌ها آشکار و قابل مشاهده‌اند اما برخی دیگر در شیوه‌اندیشیدن و نوع نگاه افراد به مسائل شکل می‌گیرند و آرام آتار خود را در رفتارهای فردی و جمعی نشان می‌دهند. یکی از این آسیب‌های مهم آن است که انسان فهم و برداشت شخصی خود را معیار قطعی حق و باطل قرار دهد و گمان کند آنچه او می‌فهمد و تحلیل می‌کند، معیار سنجش درستی یا نادرستی دیدگاه‌های دیگران است. چنین نگاهی اگر در میان افراد یک جامعه گسترش پیدا کند، به‌تدریج زمینه بروز سوءفهم‌ها، قضاوت‌های عجولانه و اختلاف‌های گسترده را فراهم می‌کند. توجه به این مسئله و بازنگری در شیوه مواجهه با دیدگاه‌های متفاوت می‌تواند در حفظ آرامش و همبستگی در محیط خانواده و جامعه نقش مهمی ایفا کند.

در بسیاری از روابط اجتماعی دیده می‌شود افراد برداشت و تحلیل خود را مبنا قرار می‌دهند و هر دیدگاهی را که با آن متفاوت باشد، با برچسب‌هایی خاص توصیف می‌کنند. اگر کسی دیدگاهی فراتر یا جدی‌تر از نظر آنان داشته باشد، به افراط‌گرایی متهم می‌شود و اگر دیدگاهی ملایم‌تر یا متفاوت ارائه کند، گاه به ساده‌اندیشی نسبت داده می‌شود. این شیوه برخورد در ظاهر ممکن است نوعی دفاع از دیدگاه شخصی تلقی شود، اما در حقیقت نشان می‌دهد معیار قضاوت، تنها در چارچوب فهم فردی محدود شده است. در چنین شرایطی احتمال خطا در برداشت شخصی کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد و همین امر زمینه شکل‌گیری داوری‌های نادرست درباره دیگران را فراهم می‌کند.

واقعیت این است انسان‌ها از نظر تجربه، دانش، شرایط زندگی و شیوه تحلیل مسائل و میزان احاطه به اطراف مسئله با یکدیگر تفاوت دارند و طبیعی است که دیدگاه‌ها و برداشت‌ها نیز یکسان نباشد. اختلاف نظر در یک جامعه پویا امری طبیعی و حتی مفید است، زیرا می‌تواند زمینه گفت‌وگو و رشد فکری را فراهم کند. اما زمانی که هر فرد برداشت خود را معیار قطعی باند و دیگران را براساس آن قضاوت کند، اختلاف نظر به تدریج به اختلاف در روابط و فاصله گرفتن افراد از یکدیگر تبدیل می‌شود. در چنین فضایی به جای آنکه گفت‌وگو و بررسی منطقی دیدگاه‌ها شکل بگیرد، برچسب‌زدن و قضاوت‌های شتاب‌زده جای آن را می‌گیرد و مسیر تفاهم دوارتر می‌شود.

این مسئله گاه به شکل وارونه نیز دیده می‌شود. ممکن است فردی که خود دچار افراط در تحلیل یا رفتار است، دیگران را به ساده‌اندیشی متهم کند و در مقابل، فردی که نگاه ساده‌تری به مسائل دارد، دیدگاه‌های متفاوت را افراطی بداند. در هر دو حالت مشکل اصلی آن است که معیار سنجش به جای آنکه پایه اصول روشن و معیارهای معتبر قرار گیرد، تنها بر برداشت‌های فردی استوار می‌شود. نتیجه چنین رویکردی آن است که حقیقت کمتر مورد توجه فردی می‌گیرد و اختلاف‌ها بیشتر برجسته می‌شود.

پایامد طبیعی این نگاه زندگی اجتماعی، افزایش فاصله میان افراد و تضعیف روحیه همکاری و اعتماد است. هنگامی که افراد یک جامعه به جای شنیدن و بررسی دیدگاه‌های یکدیگر، صرفاً براساس برداشت شخصی به قضاوت بپردازند، فضای تعامل سازنده و اتحاد جای خود را به بدبینی و رقابت‌های ناسالم می‌دهد. این مسئله در محیط خانواده نیز می‌تواند تأثیرگذار باشد. زیرا زمانی که هر یک از اعضای خانواده برداشت خود را معیار قطعی باندند، زمینه بروز اختلاف‌های پی‌درپی فراهم می‌شود و روابط صمیمی به تدریج آسیب می‌بیند. در متون دینی نیز درباره چنین اختلاف‌هایی هشدار داده شده است. قرآن کریم در آیه ۴۶ سوره انفال می‌فرماید: «وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَتَّبِعُوا مَا يَتَّبِعُونَ أَتَاهُمْ وَتَنْهَضُوا بِرِجْلِكُمْ وَأَصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ»؛ از خدا و پیامبرش فرمان ببرد و با یکدیگر نزاع نکنید که در نتیجه سست می‌شوید و قدرت شما از میان می‌رود و شکست‌یابی پیشه کنید که خداوند با شکیبایان است. این آیه نشان می‌دهد اختلاف‌های برخاسته از تعصب یا برداشت‌های سطحی و نزاع‌های بی‌ثمر می‌تواند توان و انسجام یک جامعه را کاهش دهد و آن را در برابر مشکلات تضعیف کند.

در سطح کلان جامعه نیز توجه به معیارهای مشترک و اسناد بالادستی اهمیت ویژه‌ای دارد. در بسیاری از مسائل اجتماعی و فرهنگی، چارچوب‌هایی در قالب قوانین، سیاست‌های کلی و اسناد راهبردی تعیین شده است که می‌تواند مبنای عمل و داوری قرار گیرد. رجوع به این اسناد و توجه به جهت‌گیری‌های کلان نظام اجتماعی کمک می‌کند برداشت‌های شخصی جایگزین معیارهای مشترک نشود و مسیر تصمیم‌گیری و تحلیل مسائل روشن‌تر باشد. هنگامی که افراد رنگ‌بندی‌های برداشت‌های فردی، به این چارچوب‌ها پذیرفته شده توجه کنند، زمینه اختلاف‌های بی‌پایه کاهش می‌یابد و فضای تعامل سازنده تقویت می‌شود. در همین زمینه رهبر شهید انقلاب نیز بارها بر اهمیت حفظ اتحاد و پرهیز از نفرت‌پرانی تأکید کرده و می‌فرمودند: «همه ما وظیفه داریم که وحدت ملی را، اتحاد مردم را، اتحاد مردم و مسئولین را حفظ کنیم؛ روزبه‌روز آن را تقویت کنیم؛ این سیاست قطعی نظام جمهوری اسلامی از روز اول بوده است. امام بزرگوار از روز اول روی یکی از چاره‌هایی که همیشه تکیه می‌کرد، مسئله اتحاد بود. بعضی‌ها با یکدیگر سر مسائل جناحی و سیاسی اختلاف پیدا می‌کردند، امام به این‌ها نهیب می‌زد می‌گفت: هر چه فریاد دارید بر سر آمریکا بزنید. اختلاف فکری و سیاسی در یک کشور طبیعی است، اما نفرت‌پرانی غیر از این‌ها است.»

این سخنان نشان می‌دهد تفاوت دیدگاه‌ها امری طبیعی است، اما آنچه می‌تواند به جامعه آسیب برساند تبدیل شدن این تفاوت‌ها به دشمنی و نزاع است. هنگامی که معیارهای مشترک مورد توجه قرار گیرد، رجوع به اسناد بالادستی و رهنمودهای امام جامعه مبنای تحلیل و رفتار قرار گیرد و افراد از داوری‌های شتاب‌زده پرهیز کنند، زمینه شکل‌گیری فهم مشترک و تقویت همبستگی اجتماعی فراهم می‌شود و اختلاف‌ها به جای آنکه به شکاف و دشمنی تبدیل شوند، در مسیر گفت‌وگو و هم‌گرایی و تقابل با دشمن حقیقی مدیریت خواهند شد.

اوقات شرعی به افق تهران			اوقات شرعی به افق مشهد		
انسان ظهر	انسان مغرب	انسان صبح فردا	انسان ظهر	انسان مغرب	انسان صبح فردا
۱۲/۰۴	۱۸/۵۷	۴/۰۱	۱۸/۲۵	۱۱/۳۱	۳/۲۶
غروب خورشید	نیمه شب شرعی	طلوع فردا	غروب خورشید	نیمه شب شرعی	طلوع فردا
۱۸/۳۸	۲۳/۱۹	۵/۲۹	۲۲/۴۶	۱۸/۰۶	۴/۵۶

پنجشنبه ۲۷ فروردین ۱۴۰۵ ۲۷ شوال ۱۴۴۷ ۱۶ آوریل ۲۰۲۶ سال سی و نهم / شماره ۱۰۹۰۳

صاحب امتیاز: مؤسسه فرهنگی قدس
وابسته به آستان قدس رضوی
مدیرعامل و مدیر مسئول: علی یعقوبی
سرمدیر: سعید محسن اسدی

آدرس دفتر مرکزی مشهد: بولوار سجاده، نبش سجاد
تلفن: ۰۵۱-۳۷۶۸۵-۱۱-۱۴

● صندوق پستی: ۵۷۷-۹۱۷۲۵
● دفتر تهران: بولوار کشاورز، بین کارگر و چمنزاده، شماره ۳۳۶
● تلفن: ۰۲۱-۶۶۳۷۵۷۵
● فاکس: ۰۲۱-۶۶۴۳۰۱۲۲ (داخلی ۲۲۶)
● پیامک: ۳۰۰۰۴۵۶۷
● ارتباطات مردمی: ۰۵۱-۳۷۶۱۰۰۸۶
● امور مشترکین: ۰۵۱-۳۷۶۱۰۴۴-۵

● روابط عمومی: ۰۵۱-۳۷۶۶۲۵۸۷
● شماره سردیس: ۰۵۱-۳۷۶۸۴۰۰۴-۳۷۶۱۰۰۸۷
● سازمان آگهی‌ها: ۰۵۱-۳۷۰۸۸-۳۷۶۲۸۲۰۵
● نام: ۰۵۱-۳۷۶۱۰۰۸۵
● سفارشات چاپ: ۰۵۱-۳۷۶۶۵۹۶
● چاپ مشهد: مجتمع چاپ و نشر قدس
● چاپ همزمان تهران: چاپخانه خاتم

آشنایی با نفایس اهدایی رهبر شهید انقلاب به کتابخانه آستان قدس رضوی

رهبر شهید یکی از بزرگ‌ترین واقفان کتاب‌های خطی بودند

کتابت شده در این زمینه اشاره کرد.

در این میان، بزرگ‌ترین واقف کتابخانه آستان قدس رضوی، رهبر شهید حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای هستند که آثار ارزشمندی از کتب خطی، قرآن‌ها و جزوات قرآنی و کتب چاپ سنگی و سربری را در طول سالیان گذشته به کتابخانه آستان قدس اهدا کردند. مجموع آثار اهدایی ایشان حدود ۲۲ هزار نسخه شامل بیش از ۱۶ هزار ۲۰۰ کتاب خطی، ۳۲۰ نسخه قرآن و جزوه قرآنی خطی و هزاره‌ها ۴۰۰ کتاب چاپ سنگی و سربری است.

یکی از نسخه‌های نفیس خطی اهدایی شهید آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (ره) «کتاب الاربعون حدیثاً»، به شماره ۲۲۰۹۹ است. این نسخه به زبان عربی و از تألیفات ابوالقاسم عبدالکریم بن هواز بن عبدالملک بن طلحه قشیری نیشابوری شافعی، متوفی ۴۶۵ هجری قمری بوده که به موجب حدیث شریف نبوی که فرمودند: «من حفظ علی امتی اربعین حدیثاً من السنه کنت له شفیعاً یوم القیامه» ۴۰ حدیث را با ذکر روایان در این کتاب آورده است.

این کتاب مشتمل بر عناوینی است که به اختصار عبارت‌انداز: باب طلب العلم، باب التوبه، باب الحیاء، باب ارضاء الخصم، باب حفظ اللسان، باب هجران اخذان السوء، باب ترک الرجل مالا یعنی، باب ترک ما یبغش عن الله، باب الکسب من الحلال، باب الرضا، باب الذکر لله و... در آغاز این نسخه نگاه‌شده شده است: «بسم‌الله الحمد لله ناصر دینه(ناصرالدین) و موضع الحق بجهت و برهانه الذي ارسل رسوله بالهدی و اوجب طاعته علی كافة الوری»، انجام نسخه: «لقی الله‌الیوم القیامه و هو علیه غضبان آخر الاربیین والحمد لله رب العالمین»، خط نسخه: نستعلیق ۱۷ سطری، تاریخ کتابت: اول رمضان المبارک ۶۹۷ ه.ق، کاغذ نسخه: حیایی آسیب‌دیده، تعداد اوراق: ۱۰ برگ، اندازه اوراق: ۱۸×۲۲، عنوان به سیاه جلی، پس از آن ۲۴ سطر در پند و اندرز، جلد: مقوای عطف و گوشه‌گالینگور، نام اهداکننده: اهدایی حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (ره) در فروردین ۱۳۷۴ شمسی.

کتاب خطی نفیس مربوط به «چهل حدیث»

کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی در حال حاضر دارای مرکزی به نام مرکز نسخ خطی در ساختار تشکیلاتی خود است که با دارا بودن چندین هزار نسخه خطی، بزرگ‌ترین و مهم‌ترین مرکز نسخ خطی کشور به شمار می‌آید. این تعداد از نسخه خطی شامل قرآن خطی و نسخه‌های خطی غیرقرآنی (مانند نسخه‌های ادبی، نسخه‌های فقه و اصول، نسخه‌های پزشکی و...) است. از جمله مهم‌ترین نمونه‌های نسخ خطی از قرن اول هجری تا دوره معاصر در موضوعات مختلف مانند قرآن کریم، نهج‌البلاغه، صحیفه سجاده، کتب فقهی، فلسفی، کلامی، ادبی، پزشکی، علمی و... در این مرکز وجود دارد. در میان این آثار ارزشمند، بهترین نمونه‌های کتابت شده از انواع خطر دوره‌های مختلف تاریخی به چشم می‌خورد که می‌توان به برخی از این آثار و به‌خصوص مصاحف و قرآن‌های شریف می‌پردازد. با هماهراه‌اشدید.

رساله‌ای خطاب به «خواجه نصیر» در طریق سلوک و طهارت

از دیگر نسخه‌های خطی نفیس اهدایی رهبر شهید امت اسلام کتاب «الهائم الخائف من لومه اللائم»، به شماره ۲۲۰۹۶ است. این نسخه به زبان عربی و تألیف نجم‌الدین کبری احمد بن عمر بن عبداللّه خبوی خوارزمی (۵۴۰-۶۱۸ ه.ق) بوده که رساله‌ای است خطاب به خواجه نصیر در طریق سلوک و طهارت، ظاهر و باطن و شروطی که مرید صادق و طالب مخلص باید آن را رعایت کند.

مؤلف آن در این باب می‌گوید: «...راه پیشینیان هشت شرط بود و من دو شرط بر آن افزودم، عشره کامله ساختن؛ شرط اول: طهارت، دوم: خلوت، سوم: سکوت، چهارم: دوام صوم، پنجم: دوام ذکر، ششم: تسلیم، هفتم: نفی خواطر، هشتم: ربط القلب بالشیخ، نهم: النوم عن غلبه، دهم: المحافظة علی امر الوسط...». این رساله توسط خود مؤلف با عنوان «السائر الحائر الواجد الی السائر الواحد الماجد» به فارسی ترجمه شده، ضمن آنکه دو ترجمه دیگر از موفق بن مجد الخاص و نیز شخصی ناشناس با عنوان «شفاه الصدور» از آن موجود است. در آغاز این نسخه آمده است: «بسم‌الله الحمد لله الذي توضع کل شیء لعظمته الحمد لله الذي دلّ کل شیء لعزته»، انجام نسخه: «فقال ادع ابای تذهب ضیاعا ارزقمک الله بصیرة و ایانا برحمته وجوده انه الجواد الکریم و الرؤوف الرحیم...». این نسخه به خط نسخ ۱۷ سطری توسط ابوالحسن تهامی در ۲۰ ذی‌القعده سال ۶۹۸ قمری کتابت شده است، کاغذ نسخه: آهارمهره حیایی سمرقندی، تعداد اوراق: ۷ برگ، اندازه اوراق: ۱۸×۲۲، عنوان به شنگرف، جلد: مقوای عطف و گوشه پارچه، این نسخه توسط رهبر حکیم و شهید جمهوری اسلامی ایران در فروردین ۱۳۷۴ شمسی به آستان قدس اهدا شده است.

نسخه‌ای در باب «تحفه الصالحین»

یکی دیگر از نسخه‌های خطی نفیس اهدایی حضرت

آیت‌الله العظمی امام شهید خامنه‌ای (ره) به کتابخانه آستان قدس رضوی، کتاب «تحفه الصالحین یا الاربعون حدیثاً» است. این کتاب به زبان عربی بوده و به شماره ۲۲۰۹۷ ثبت کتابخانه این آستان مبارک شده است. این نسخه از تألیفات ابوالمحمد محمود بن علی بن سلمه (قرن ۷ و ۸ ه.ق) مشتمل بر ۴۰ حدیث در ثواب ادعیه و اذکار است که از استاد خویش «شمس‌الدین ابوالعالی محمد بن محمد بن محمد دهقان غاری» فرا گرفته و آن‌ها را بدون شرح و حذف اسناد گرد آورده و در محرم الحرام سال ۷۰۰ هجری قمری به کسب اجازه از نامبرده برای مجوز نقل آن نائل آمده است. در آغاز نسخه نگاه‌شده شده است: «بسم‌الله الحمد لله العظیم کرهه و افضاله العظیم جوده و نواله السابغ فضله و انعامه... الحدیث الاول عن علی بن ابی‌طالب رضی الله عنه قال رسول الله صلی الله علیه و سلم من قال بعد صلاة الفجر مرة لا اله الا الله الملك الحق المبین آمنه الله من الفقر و من وحشة القبر و اغناه فی الدنيا و الآخرة...».

در قسمت پایانی این نسخه نیز آمده است: «الحدیث المکمل للاربیع عن عبد الله بن عمر رضی الله عنهما قال کان النبی صلی الله علیه و سلم یذوع هذا الدعاء اللهم وفقنی... (بقیه ناخوانا و آسیب‌دیده است...)». خط نسخه به شیوه نسخ ۱۷ سطری، کاتب نسخه: ابوالحسن تهامی، تاریخ کتابت نسخه: ۶۹۹ هجری قمری، کاغذ: حیایی، تعداد اوراق ۴ برگ، اندازه اوراق ۲۲×۱۸، عناوین به شنگرف و سیاه جلی، ظهر ورق اول اجازه شمس‌الدین محمد دهقان مزبور، اوراق آسیب‌دیده، تاریخ اهدا توسط رهبر شهید: فروردین ۱۳۷۴ شمسی.

نسخه‌هایی که از گذشته برای آینده سخن می‌گویند

در حریم ملکوتی حضرت (رضاع)، جایی که علم و معنویت در هم آمیخته‌اند، وقف رهبری که عمری را در مسیر اسلام و مسلمین گذراند، تنها یک هدیه نیست؛ بلکه پیامی است از آنکه میراث فرهنگی این سرزمین، امانتی است در دست ما برای نسل‌های آینده.

توسط رئیس سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی تشریح شد

دهه کرامت، نقطه اوج پیوند ناگسستنی میان امت و امامت

است.

وی در ادامه به انطباق برنامه‌ها با رهنمودهای رهبر شهید (ره) و رهبر معظم انقلاب (حفظه‌الله) اشاره کرد و افزود: در دهه کرامت سال جاری بر سه اصل «تداوم آرامش مردم و جریان امیدآفرین زندگی»، «حفظ انسجام و وحدت ملی» و همچنین «میان‌داری و نقش‌آفرینی مردم» تأکید ویژه شده است.

او به فرمایشات امام شهید (ره) اشاره کرد و گفت: ایشان فرمودند: «وقتی که مردم وارد میدان می‌شوند و تصمیم می‌گیرند، آتش‌ها را خاموش می‌کند، شعله‌ها را خاکستری می‌کند.

این اتفاق بود که این دفعه هم اتفاق افتاد؛ بعد از این هم به توفیق الهی اگر چنانچه حادثه‌ای برای کشور پیش بیاید، خدای متعال این مردم را مبعوث خواهد کرد برای مقابله با حوادث و کار مردم تمام خواهند کرد.»

رئیس سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی در ادامه بر این فرمایش رهبر شهید (ره) مبنی بر اصل میان‌داری از سوی مردم تأکید ویژه کرد و در تبیین بیشتر این

مکتب اهل بیت (ع) در متن زندگی و پیوندهای اجتماعی مردم جاری شود. وی افزود: اسناد در آستانه این دهه فرخنده، مردم ایران با انجام جهاد الهی موفق شدند دستاوردهای بزرگی بدست آورند و نگاه جهان را به خود معطوف کنند که این توجه عمومی، یکی از مقدمات اصلی تمدن‌سازی محسوب می‌شود.

طالبی با اشاره به مفاهیم قرآنی مرتبط با مجاهدت‌های ملت، تصریح کرد: براساس آیه ۷۸ سوره حج، خداوند مردمی را که حق جهاد را به‌جا آورند برمی‌گزیند.

ملت ما امروز راهبری و هدایت تمامی آزادگان جهان شده است. این احساس پیروزی که در وجود جامعه نهادینه شده، به توفیق الهی تا پیروزی کامل بر جبهه ظلم و ظهور خورشید ولایت، تداوم خواهد یافت.

تبیین نظام امامت؛ مایه عزت مسلمانان و خشم منافقان

رئیس سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی با تأکید بر تداوم محورهای محتوایی سال‌های گذشته، بیان کرد: اسامال برای سومین سال متوالی، تبیین جایگاه امام و امامت در جامعه، محور اصلی است. در این مسیر، حدیث گهربار امام (رضاع) مبنا قرار گرفته است که می‌فرماید: «امام نظام‌بخش دین، مایه عزت مسلمانان، سبب خشم منافقان و مایه نابودی کافران

رئیس سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی با تشریح شعار و رویکردهای محتوایی دهه کرامت ۱۴۰۵، بر تداوم جریان امیدآفرین در جامعه و تبیین پیوند عمیق ملت ایران با معارف رضوی تأکید کرد. وی حضور هوشمندانه مردم در صحنه و میان‌داری بانوان را از زمینه‌های اصلی تمدن‌سازی و استمرار پیروزی‌های ملی برشمرد.

به گزارش آستان نیوز، نشست ستاد مناسبت‌های ویژه آستان قدس رضوی به ریاست قائم مقام آستان قدس با هدف تبیین سیاست‌های اجرایی و محتوایی این ایام برگزار شد.

در این نشست که با حضور مسئولان مختلف همراه بود، دکتر عبدالحمید طالبی، رئیس سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی ابعاد شعار محوری سال جدید و اولویت‌های تبیین معارف امام (رضاع) در شرایط فعلی را تشریح کرد.

ایران امام‌رضاع؛ الگوی تمدن‌سازی و هدایت

رئیس سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی در این جلسه با اعلام شعار «ایران امام‌رضاع»، متحد، مقتدر، پیروز» اظهار کرد: دهه کرامت رضوی فرصتی برای گسترش فرهنگ رضوی به وسعت تمام ایران است و در ایام پیش رو، مفهوم «ایران حرم است» نمود عینی و کامل‌تری خواهد داشت و امیدواریم معارف رضوی و

فرهنگی و اجتماعی، نشان‌دهنده دست هنرمند و توانای بانوان و دختران ایرانی در پیشبرد اهداف کشور است. وی در پایان خاطر نشان کرد: این انسجام ملی و حضور خلاقانه مردم در صحنه، ضامن حفظ اقتدار و استمرار پیروزی‌هایی است که در ماه‌های اخیر نصیب ملت بزرگ ایران شده است و دهه کرامت، نقطه اوج نمایش این پیوند ناگسستنی میان امت و امام خواهد بود.